

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 4, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽĖ - MAY 4, 1994

Nr. 86

Žinios iš Lietuvos - Elta

Tautininkai rinks parašus dėl pirmalaikių Seimo rinkimų

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) - Lietuvos Tautininkų Sąjunga pradėjo realizuoti pernai rugsejo mėnesį dešiniųjų partijų iškelto idėją skelbti referendumą dėl pirmalaikių Seimo rinkimų. Tautininkų Sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona ir frakcijos Seime atstovas Leonas Milčius antradienį spaudos konferencijoje pranešė, kad įregistruota 16 žmonių iniciatyvinė grupė parašams dėl referendumo paskelbimo rinkti, ir gegužės 3 d. šis vajas pradėtas visoje Lietuvoje. Iniciatyvinei grupei priklauso taip pat Demokratų partijos bei kiti kūrį visuomeninių organizacijų atstovai, tarp jų keturi Seimo nariai.

Pasak R. Smetonos, referendumas dėl pirmalaikių Seimo rinkimų galėtų įvykti šiemet spalio arba lapkričio mėnesį kartu su Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) siūlomu referendumu priimti konstitucinį įstatymą dėl teisėtumo privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų bei teisėtarkos pažeidimų. Parašai pastarajam referendumui surengti pradėti rinkti balandžio 21 dieną. Jo nuomone, geriausia, jeigu abu referendumai vyktų tą pačią dieną, kai bus renkamos savivaldybių tarybos. O Seimo rinkimus, sakė Smetona, galima būtų surengti vasario arba kovo mėnesį.

Pirmalaikių Seimo rinkimų iniciatoriai tikisi, kad juos palaikys Tėvynės Sąjunga bei Krikščionių Demokratų partija, kurios, pradžioje pritarusios šiai idėjai, vėliau jos lyg ir atsisakė. Smetona ir Milčius sakė, jog iniciatyvinės grupės narių nebūna, tai, jog sociologinės apklausos rodo daugelio žmonių nepatirimą pirmalaikiams Seimo rinkimams.

Didinamos pensijos ir atlyginimai

Lietuvos vyriausybė patvirtino naujus minimalius dydžius: taikomąjį minimalų gyvenimo lygį - 50 litų per mėnesį vienam Lietuvos gyventojui, minimalią mėnesinę algą - 56 litus, minimalų valandinį atlygį - 0,33 lito, valstybės remiamas pajamas - 45 litus bei pajamų garantiją - 20 litų per mėnesį. Nauji minimalūs dydžiai įsigaliojo nuo 1994 m. gegužės 1 dienos.

Nuo gegužės atitinkamai didinami biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų tarnybiniai atlyginimai bei priedai ir priemonės. Nuo gegužės 1 d. 5% didinamos pensijos nedarbininkams, studentų stipendijos, kai kurios pašalpos.

Šiemet pensijos po 5% padidintos jau ketvirtą kartą, o biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimai - trečią.

Socialdemokratai palaiko Lietuvos ir Lenkijos sutartį

Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinės sutarties pasirašymą Socialdemokratų frakcijos

Seime vicepirmininkas Vytenis Andriukaitis vertina kaip didelę geopolitinę pergalę. Pirmą kartą valstybinių santykių istorijoje užfiksuota nuostata dėl dabartinių teritorijų vientisumo su sostinėmis Vilniumi ir Varšuva savo reikšmę pranoksta kitų tarpusavio problemų svarbą, pareiškė Andriukaitis antradienį spaudos konferencijoje.

Socialdemokratų atstovo nuomone, sutartį, galbūt su kai kuriomis išlygomis, ir pirmiausia dėl atskiro Seimo pareiškimo, turėtų paremti visos Lietuvos veikiančios politinės jėgos.

Jis pranešė, kad Socialdemokratų partija savo poziciją sutartį oficialiai išdėstys po gegužės viduryje įvyksiančio tarybos posėdžio. Jame bus apsispręsta ir dėl Seimo specialaus pareiškimo.

Atleisti Kaišiadorių rinkiminės komisijos nariai

Vyriausioji rinkimų komisija atleido iš pareigų penkis Kaišiadorių apygardos rinkimų komisijos narius, atstovaujančius Lietuvos Sąjūdį, Demokratų partiją bei Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungą. Prieš savaitę jie įteikė atsistatydinimo pareiškimą protestuodami prieš tai, jog kandidatų į Seimo narius neįregistruotas Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) atstovas Liudvikas Sabutis. Seimo narys šioje apygardoje renkamas vietoje prezidento tapusio Algirdo Brazausko.

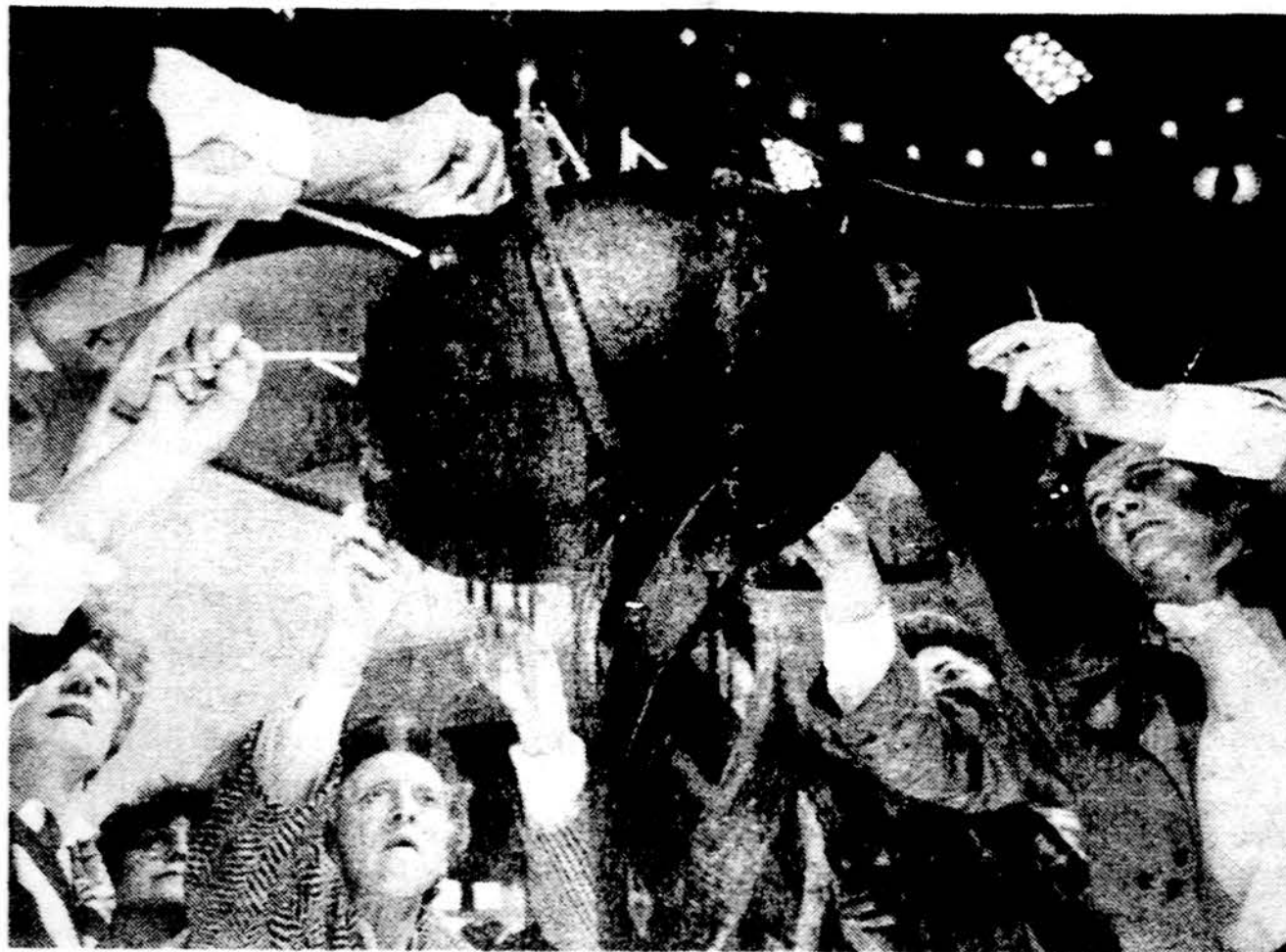
Ši jų pareiškima Vyriausioji rinkimų komisija įvertino kaip tiesioginį dalyvavimą rinkimų agitacijoje. Seimo rinkimų įstatymas tai draudžia. Seimo rinkimų įstatymas neregulmenuoja apygardų rinkimų komisijų narių skaičiaus. Kaišiadorių rinkimų komisijoje jų liko septyni.

Rinkimai Kaišiadorių apygardoje įvyks gegužės 15 dieną. Į Seimo narius kandidatuoja vienuolika pats save iškęs kandidatų - vilnietis darbininkas, neseniai susikūrusios Socialistų partijos pirmininkas Albinas Visockas.

Vilniuje paminės Pasaulinę Gyvybės dieną

Balandžio 30 d. Vilniaus arkikatedroje buvo aukojamos Pasaulinei Gyvybės dienai skirtos šventosios Mišios. Po jų, 11:30 v.r. maldininkų eiseną patraukė link Sveikatos Apsaugos Ministerijos. Čia į visuomenę kreipėsi ministerijos, o taip pat ir Pasaulinės Gydytojų Federacijos už žmogaus gyvybę Lietuvos asociacijos atstovai, kiti oficialūs asmenys. Ministerijos vestibulyje veikė paroda „Žmogaus gyvenimas iki gimimo: Pradžia ir pabaiga“, bus rodomi videofilmai.

- Estijos premjeras Mart Laar, grįžęs iš vizito JAV, džiaugėsi daug pasiekęs susitikimuose su JAV gynybos sekretorium ir Jungtinių Tautų sekretorium Boutros Boutros-Ghali.

Praėjusį sekmadienį pravoslavai šventė Velykas. Čia netoli Sarajevo serbai dega velykines žvakutes, dekingi bent už paliaubas prie Sarajevo. Tačiau nenurimsta susirėmimai tarp serbų ir Jungtinių Tautų dalinių prie kitų musulmonų apgyventų miestų Bosnijoje. Diplomatai stengiasi visais būdais prie derybų stalo atvesti bekovojančias grupes, bet šios nenori derėtis kol nebus išsikovojušios norimos teritorijos.

Tėvynės Sąjungos skundas atmetas

Vilnius, balandžio 21 d. (Elta) - Aukščiausiojo teismo civilinių bylų kolegija atmetė Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdybos skundą dėl to, kad Vyriausioji rinkimų komisija neįregistravo šios sąjungos iškelto Liudviko Sabučio kandidatų į Seimo narius Kaišiadorių apygardoje.

Seimo narys bus renkamas gegužės 15 dieną vietoj Algirdo Brazausko, kuris, tapęs Respublikos prezidentu, pagal Konstituciją neteko parlamentinių įgaliojimų. Pakartotinai rinkimai šioje apygardoje pernai pavasarį ir rudenį pripažinti neįvykusiais, nes balsavo mažiau kaip 40% sąrašuose buvusių rinkėjų. Abu kartus kandidatų į Seimo narius buvo L. Sabutis, tada Lietuvos Sąjūdžio bei kiti kūrį politinių partijų kandidatas.

Sprendimą neįregistruoti L. Sabučio Vyriausioji rinkimų komisija motyvavo tuo, kad Tėvynės sąjunga neįvykdė Seimo rinkimų 30-ojo straipsnio reikalavimų. Pagal jį partija privalo įsiregistruoti Teisingumo ministerijoje Seimo rinkimams.

Pareiškėjo atstovai - Seimo

nariai Z. Šličytė ir Tėvynės sąjungos valdybos pirmininkas G. Vagnorius bei L. Sabutis teisme teigė, kad Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatorių) įregistruota kaip politinė partija, o jos įstatuose užfiksuota nuostata dalyvauti rinkimuose ir net reglamentuota ši veikla. Tokiu būdu nėra reikalaujama dar kartą registruotis. Be to, jų nuomone, Seimo rinkimų įstatymo 30-ojo straipsnio reikalavimai geriausiai atveju gali būti taikomi tik tada, kai partija pareiškia norą dalyvauti rinkimuose atskiru kandidatų sąrašu (proporcinė sistema). Šiuo ginčijamu atveju, sakė pareiškėjai, Tėvynės sąjunga tikrai iškelia kandidatą vienmandatėje apygardoje, o ir jis nėra šios partijos narys.

Aukščiausiasis Teismas paliko galioti Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimą. Šis sprendimas yra galutinis.

Kandidatų į Seimo narius Kaišiadorių rinkimų apygardoje įregistruotas vilnietis darbininkas, socialistų partijos pirmininkas Albinas Visockas, asmeniškai pareiškęs norą būti kandidatų.

Siūlo didinti prezidento atlyginimą

Vilnius, balandžio 22 d. - Prezidentūros kanceliarijos vadovas A. Meškauskas Seimo narius pateikė Lietuvos Respublikos prezidento įstatymo pakeitimo projektą, kuriame siūloma pakeisti prezidento atlyginimo nustatymo tvarką ir susieti prezidento atlyginimą su vidutiniu darbo užmokesčiu (jis šiuo metu sudaro apie 330 litų), o ne su minimaliu gyvenimo lygiu (48 litai).

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, pakeisti įstatymo projektą, A. Meškauskas motyvavo tuo, kad šiuo metu Lietuvos Respublikos prezidento atlyginimas yra mažesnis už kai kurių Lietuvos pareigūnų tarnybinius atlyginimus bei gerokai atsilieka nuo Latvijos bei Estijos prezidentų gaunamų atlyginimų.

Pateiktam projektui iš esmės neprieštaravo nei LDDP, nei

kitų frakcijų atstovai. Tiesa, A. Endriukaitis siūlė šį klausimą spręsti kompleksiskai ir kartu nustatyti Aukščiausiojo Teismo teisėjų, Ministro pirmininko ir ministrų atlyginimus, Elvyra Kunėvičienė - pakelti minimalų gyvenimo lygį, tačiau šie pasiūlymai didesnio atgarsio nesusilaukė.

Jeigu šis projektas po svarstymų bus priimtas, prezidento atlyginimas taps beveik keturis kartus didesnis nei dabar ir sieks apie 4,700 litų. Be to, įstatymo projekte numatyta kiekvieną mėnesį skirti prezidentui 30 darbo užmokesčio dydžių (apie 1,500 litų) lėšų reprezentacinėms išlaidoms. Pakeitus įstatymą, apytiksliai iki 3,300 litų padidėtų ir prezidento pensija (vidutinė pensija Lietuvoje kovo mėnesį sudarė 103,80 litų).

Genocido centro problema išspręsta

Vilnius, balandžio 22 d. - Lietuvos Gyventojų Genocido ir rezistencijos Tyrimo Centro, jo direktoriaus bei nuostatų problema ilgą laiką buvo Lietuvos politinių jėgų konflikto objektas. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, balandžio 21 d. Seime patvirtinus šio centro nuostatus bei priėmus nutarimą dėl jų išgaliojimo, anot kai kurių parlamentarų, šioje istorijoje buvo padėtas taškas.

Kiek kitokios nuomonės laikėsi socialdemokratų atstovas Audrius Rudys, kurio nuomone, pagrindinę ilgai trukusio konflikto dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro priežastį galima įvardyti panaudojant anglų rašytojo George Orwell frazė: „Kas valdo praėjį, tas valdo ir dabartį, o kas valdo dabartį, tas valdo ir ateitį“. Visi kiti argumentai, Rudžio nuomone, buvo tik priedanga aukščiau nurodytam tikslui pasiekti.

Būtingės terminalo projektavimo konkursą laimėjo Flour Daniel

Vilnius, balandžio 30 d. (AGEP) - Balandžio 28 d. pasirašyta Būtingės naftos terminalo projektavimo ir kokybės priežiūros sutartis. Tarptautinio konkurso nugalėtoja paskelbta JAV kompanija Flour Daniel Williams Brothers, nurungusi italų Snam Progetti ir argentiniečių Techint. Sutartį pasirašė Maziškių Naftos Įmonės gen. direktorius Bronislovas Vainora ir amerikiečių kompanijos viceprezidentas Charles H. Tumey. Kompanija projektuos terminalą, prižiūrės statybą ir padės surasti finansavimo šaltinius.

Pasak B. Vainoros projektui pinigų jau yra, tačiau pačios statybos finansavimas dar nėra aiškus. Terminalo projektas bus parengtas per 4-5 mėnesius. Būtingėje jau ruošiamasi statybai, o pati statyba prasidės šią vasarą. Statyba truks 1,5 metų ir kainuos tarp 130 ir 200 milijonų dolerių. Terminalas bus skirtas importuoti ir eksportuoti 12 milijonų tonų naftos produktų per metus.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Prašys KGB dokumentus perduoti JT įstaigai

Vilnius, balandžio 26 d. - Lietuvos Politinių Kalinių Sąjungos nariai susirinko į suvažiavimą Vilniuje balandžio 23-24 dienomis. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, 1990 m. gruodžio mėnesį įkurta organizacija šiuo metu jungia apie 2,500 tikrųjų narių bei apie 200 rėmėjų, jai priklauso ir Seimo nariai Juozas Listavičius bei Antanas Stasiškis. Pastarasis yra Politinių Kalinių Sąjungos pirmininkas.

Suvažiavimo pradžioje tylos minute pagerbė žuvusiuosius, jo dalyviai išklauė suvažiavimo svečių sveikinimus. Pirmasis į suvažiavimo dalyvius kreipėsi Seimo narys Algirdas Endriukaitis. Jis pažymėjo, kad pagrindinis visų dešiniųjų jėgų uždavinys yra veikti vieningai ir siūlė paremti parašų dėl referendumo rinkimo bei budėjimo KGB rūmuose akcijas, o rinkimuose į savivaldybes dalyvauti vieningu dešiniųjų bloku.

Pasivadinęs euroskeptiku Algirdas Endriukaitis teigė, jog jis neremia nuomonės, kad Lietuvai į Europos Sąjungą reikia eiti užmerkus akis. „Aš netikiu, jog toli nuo Lietuvos mums būtų kuriamas sotas ir gražus gyvenimas“, sakė jis, tuo pačiu pažymėdamas, kad „mūsų požiūris į Vakarus yra per daug atlaidsus ir geranoriškas“.

Politinius kalinius taip pat pasveikino Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) pirmininko pavaduotojas Algirdas Katkus. Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos prezidentas Balys Gajauskas, sveičia iš Ukrainos bei Čekėnijos.

Reikia bendradarbiauti su Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjunga

Po to organizacijos veiklą apžvelgė jos pirmininkas Antanas Stasiškis. Pasak jo, Politinių Kalinių Sąjunga prisidėjo prie Rusijos kariuomenės išvedimo, KGB archyvų išsaugojimo, aktyviai dalyvavo dešiniųjų politinių jėgų organizuojamose akcijose. Kita vertus, pasak Stasiškio, mažai pasistumdama sprendžiant kompensacijos už okupacijos metus padarytą žalą problemą, nepakankamai aktyviai dirbama su jaunimu.

Lietuva ruošiasi ilgalaikiam bendradarbiavimui su TVF

Vilnius, balandžio 30 d. (AGEP) - Neseniai vykusia Tarptautinio Valiutos Fondo (TVF) direktorių tarybos posėdyje palankių įvertinimų susilaukė Lietuvos pasiekimai, stabilizuojant ekonomiką. TVF ir Lietuvos vyriausybė pradėjo rengti ekonominės politikos memorandumą trejiems metams. Manoma memorandumą pasirašyti rudenį, o veikti jis turėtų nuo kitų metų pradžios. Memorandumu apibūdinamos politikos tikslas - stabilizuoti ekonomiką ir sukurti laisvos rinkos ūkį.

Pasak A. Šleivičiaus, Lietuva yra pirmoji Baltijos valstybė, rengianti tokią ilgalaikę bendradarbiavimo su TVF programą. Panašias programas iki šiol pasirašė tik Lenkija ir Vengrija.

Nemažai dėmesio savo kalboje Politinių Kalinių Sąjungos pirmininkas skyrė bendradarbiavimo su Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjunga problemai. Pasak jo, abiejų šių organizacijų vadovams pavyksta surasti bendrą kalbą, tačiau to negalima pasakyti apie skyrių ir eilinių narių santykius. Kaip pavyzdį jis paminėjo neseniai dėl patalpų kilusį konfliktą Kaune, kurį gali tekti spręsti teisme.

Pagrindinė priežastis, trukdanti glaudžiau bendradarbiauti dviem politiniams kaliniams jungiančioms organizacijoms, Stasiškio manymu, yra taip, jog Politinių Kalinių Sąjunga yra dešiniųjų pažiūrų, o Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjunga skirtingų interesų ir požiūrių žmonės. Tai, pasak jo, nėra blogai, bet trukdo šioms organizacijoms susijungti. „Susijungti reikėtų, bet aš nežinau būdo, kaip tai padaryti“, sakė A. Stasiškis.

A. Stasiškis taip pat kalbėjo apie „antrojo Niurnbergo“ idėją. Pasak jo, bolševizmui įvertinti turi būti surengtas tarptautinis teismas. A. Stasiškio nuomone, dėl jo organizavimo reikia kreiptis ir tarptautines organizacijas ir sudaryti iniciatyvinę grupę. Kita vertus, anot jo, net nelaukiant, kol toks teismas įvyks, reikia reikalauti Lietuvos generalinės prokuratūros, kad būtų baigtos tirti jau pradėtos bylos ir įvardyti genocidą Lietuvoje įvykdę žmonės.

Priimtos rezoliucijos dėl turto privatizavimo ir KGB archyvų

Pirmąją suvažiavimo dieną delegatai dar aptarė sąjungos programos ir įstatų projektus, išklauė etikos komisijos ir išdėtininko ataskaitas, rinko sąjungos tarybą. Beje, kaip vėliau paaiškėjo, konfliktas tarp Vilniaus ir Kauno egzistuoja ir pačioje Politinių Kalinių Sąjungoje, nes dauguma į sąjungos tarybą pasiūlytų kandidatų kauniečių nesurinko reikiamo balsų skaičiaus ir į tarybą nepateko.

Antrąją suvažiavimo dieną delegatai svarstė siūlomus priimti pareiškimus bei rezoliucijas, kurių buvo gana daug. Seimo narys Juozas Listavičius su pažindino su pareiškimu „Dėl Lietuvos Respublikos turto privatizavimo“ bei „Dėl KGB archyvų LDDP monopolizavimo“ tekstais, o E. Razgauskas siūlė priimti nutarimą, kuriame siūloma kreiptis į tarptautines organizacijas, kad KGB archyvai būtų perduoti Jungtinių Tautų organizacijos UNESCO globai bei rezoliuciją, kurioje prašoma Lietuvos prezidentą imtis veiksmų reguliuojant konfliktą dėl Genocido tyrimo centro.

Visiems pateiktiems projektams suvažiavimo dalyviai pritarė ne balsavimu, kaip įprasta, o plojimais.

KALENDORIUS

Gegužės 4 d.: Florjonas, Antanina, Beržas, Mintautė.

Gegužės 5 d.: Irena, Angelas, Mykolas, Pijus, Barvydas, Neris.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Pagarba Sesėms – Mamytėms

Lietuvių Skautų Seserija didžiuojasi ir džiaugiasi Jūsų pasivertimu jaunųjų sesių auklėjimui, kad jos augtų ir bręstų lietuviškos skautybės dvasioje. Motinos Dienoje nuoširdžiai sveikinu visas mamas, linkėdama maloniai praleisti šią dieną savo brangių šeimų ratelyje. Tegul džiaugsmas ir ramybė visuomet būna su Jumis.

Budėkime!

v.s. Birutė Banaitienė
Lietuvių Skautų Seserijos
Vyriausia Skautininkė

TRUPUTIS SKAUTIŠKOS SPAUDOS SKYRELIŲ BIBLIOGRAFIJOS

v.s. JUOZAS TOLIŠIS

Užbaigdami LSS deimantinių sukakčių metus prisimename ir savo spaudą, kuri turėjo labai dideles reikšmes vykdamas mūsų žodžio išpareigojimus. Trys žurnalai („Skautų aidas“, „Mūsų Vytis“ ir „Budėkime“), daugybė Vokietijos laikmečio vienetų laikraščių, skautiški kampeliai užjūrio lietuvių spaudoje – tai vis mūsų sąjungos gyvybinės arterijos, kuriomis sraveno organizacinė informacija ir kuriomis dalinome savo šeimos džiaugsmus bei rūpesčius. Anoji darbuotė įgalino mus geriau veikti lietuviško atžalyno labui. Šiandien pasikalbėkime apie skautišką žurnalizmą lietuviškos išeivijos laikraščiuose.

Grįžtant į kiek tolimesnę praeitį prisimintina, kad gyvenant išvietintųjų stovyklose Vokietijoje, kur pašto ryšys buvo nepastovus, o susiekimas tarp okupacinių zonų varžomas, svarbų vaidmenį atliko vietinės paskirties skautų vienetų laikraščiai. Tuometinė tokios spaudos leidyba buvo labai gausi, bet užjūrio tarpusiu šis sritis sumažėjo ligi minimumo: užjūrio sąlygos pateikė visai kitokių reikalavimų.

Kuriantis kitapus vandenyno Sąjungos gretos lietuviškuose telkiniuose vėl sparčiai augo, tačiau netrukus pasigėsta skautiško lavinimo literatūros. Smagu pasidžiaugti, kad iniciatyvos mažėjo ir šioje srityje. Per pastaruosius dešimtmečius išleista skautiškų leidinių bene šimtinė pavadinimų. Knygų knygelių temos: ideologija, religija, skautamokslis, dainos, vadovų lavinimas, šakų proginiai leidiniai, reprezentaciniai leidiniai kitomis kalbomis ir pan.

Skautiškai žurnalistikai taip pat atsivėrė visai naujos sąlygos. Užjūriuose jau klestėjo ankstyvesniųjų ateivių leidžiama arba naujųjų „dypukų“ kuriama spauda: dienraščiai, savaitraščiai, žurnalai. Pastovus ir greitas jų pristatymas skaitytojui, pateikė lietuviškai skautijai naują darbo sritį – įsijungimą lietuviškon spaudon skautiškais temomis. Ir taip sumanių sesių ir brolių dėka lietuviškuose laikraščiuose atsirado pastovios skautiškos spaudos skiltys. Jas tvarkė, redagavo (arba teberedaguoja) prityrę skautininkai, atsiliepdami į skautiško gyvenimo įvykius, informuodami laikraščio skaitytojus.

PIRMOJI KREGŽDĖ AUSTRALIOJE

Pats pirmasis skautiškas skyrelis, įkurtas periodinėje išeivijos spaudoje, pasirodė ančia-

vijos spaudoje, pasirodė ančia-snapų žemėje, Australijoje. Tai s. Antano Krauso redaguojamas skyrelis SKAUTIŠKUOJU TAKU, pradėtas leisti 1949 m. gruodžio 19 d. laikraščio „Australijos lietuvių“ 22 Nr. Nuo 1951 m. sausio 1 d. skyrelis perkeltas į „Mūsų pastogę“, nes „Australijos lietuvių“ nustojo eiti. Nuo 1975 m. skyrelis

Skautiškos informacijos skyrelių Australijos lietuvių spaudoje pradininkas s. Antanas Krausas.

vėl nauja antraštė: LSS AUSTRALIJOS SKAUTŲ PADANGĖJE (nustoję eiti maždaug 1985 m.)

Paminėtinas ir tenyksių sesių ir brolių laikraštėlis PEDSEKIS, 1966-1969 m. eiti prieš du prie jau minėto „Mūsų pastogės“ savaitraščio; red. Bronius Žalys. Paskutinius trejus metus PEDSEKIS vėl pasirodo „M.p.“ puslapiuose.

Skautininkas Bronius Žalys, ilgametis skautiškos spaudos darbuotojas ir dabartinis „Mūsų pastogės“ laikraščio Australijoje redaktorius.

Ilgiausiai ėjusio skautiško laikraščio titulas priklauso taip pat Australijos skautams. Tai Sidnėjaus „Senųjų skautų“ leistas TEVIŠKES ŽIDINYS. Jį 1950 metais pradėjo brolis Jonas Zinkus, o vėliau nenuilstančiai leidybą perėmė Bronius Žalys. Išleista per 50 numerių. Valio, valio!

(Bus daugiau)

Jaunųjų skautininkų-mamyčių rūpestis – lietuviškos skautybės tradicijų skiepimas šeimoje. Mamytės ps. Audros (Aleknaitės) ir tėvelio sk. vyčio Aro Lintako rūpestis, mažoji Rimutė praėjusių metų Jubiliejinėje stovykloje susipažinta su Rako stovyklaviete, kurioje nuo kūdikystės stovyklavo jos tėveliai. Nuotr. Gilandos Matonienės

GERA NUOTAIKA

Suvažiuojame į stovyklą. Medžiai, pievos, įvairūs nematyti augalėliai. Kraunamės savo reikmenis. Statome palapines. Nėra tėvų, kurie nurodymus duotų ir vairuotų ten ir šen. Kaip gerai! Tiesa, vadovų akys labai žvalios. Bet su jais susikalbėsime. Stovykla. Koks idomus pergyvenimas. Bet antrą dieną... pradeda lyti. Ir kam to reikėjo? Visur šlapia. Net ir pro palapines ima varvėti. Nors buvo, rodos, sakytas, kad neliesk palapines pirštu – ims varvėti. O vis dėlto Visa nuotaika sugadinta. Bet atsiranda vienas kitas, kurie juokiasi. Jie net žino dainų apie lietu. Padainuokime. Sušlapai? Jie žino, kaip išsidžiiovinti. Tai nuotaikingi žmonės. Tai tie, kurių jokia bėda neprispaus. Lyja ar nelija, sniega ar vėtra, jie neaimanuoja.

Ir ne tik stovykloje, ne tik per lietu, vėjus ar sniegus, bet kasdieniniame gyvenime tie žmonės visados linksmi.

Skautiškame gyvenime tenka susitikti įvairių skautų ir vadovų. Vieni jų labai liūdnai žiūri į gyvenimą ir veiklą. Ka bedarysi jie pranašauja pražūtį. O kiti visur mato pasisekimus. Savo gera nuotaika užkrečia kitus. Koks malonumas pabuvoti su tokia šviesia ir nuotaikinga asmenybe.

Kalbėjome apie lietu, sniegą, vėjus. Bet atsiranda ir daugiau aplinkybių, kad esi prispaustas

prie žemės.

Prisiminkime aštuntą skautų įstatą: „Skautas linksmas, susivaldo ir nepraranda vilties“. Sustokime šiuo tarpu prie pirmų žodžių: skautas linksmas. Kaip mums reikia linksmų skautų, kurie pradžiugina net ir lietu lyjant ar snigant. Kurie ir blogiausiose aplinkybėse su- ras ką nors gero. Kurie tamsia- me debesį matys saulę.

Grįždau tokį posakį: „reikalas buvo beviltiškas, bet puolėme dirbti ir pavyko“. O kodėl? Todėl, kad buvo tokių, kurie nepranašavo audras ar lietu, bet saulės spindulius. Su kuriuo sparčiau žygiuoti? Ar su tuo, kuris eina nosį nukabinęs, ar su tuo, kuris dainuoja?

Nuotaikingas asmuo, laimėjęs džiaugiasi, o pralaimėjęs nelūdi. Ne visiems tai vyksta, bet reikia stengtis.

Dabar keistas, bet idomus palyginimas. Nuotaka ir nuotaka. Nuotaka laimingiausia mergina. Ji švyti savo gražioje vestuviniuose drabužiuose ir žvelgia į gyvenimą su didžiule meile ir pasitikėjimu. Jos laukia išsivajota ateitis. O geras nuotaka taip pat apdėta gražiaisiais drabužiais. Gera nuotaka taip pat šviesiai žvelgia į gyvenimą. Su laiminga nuotaka gali žengti linksmi kaip su gera nuotaka. Ar ne idomus palyginimas?

KANADA ŠV. JURGIO MUGĖ MONTREALYJE

Skautai ir skautės balandžio 17 d. Aušros Vartų parapijos salėje surengė savo globėjo šv. Jurgio mugę. Šalia visokių žaidimų ir laimėjimų buvo paruošti „cepelinų“ pietūs, į kuriuos susirinko pilna salė svečių. Pietūs pareikalavo iš skautų daug darbo, bet, atrodo, atsilankiusieji labai įvertino. Žmonės domėjosi ir įvairiais rankdarbiais.

Tuntininkas Gintaras sėkmingai viską tvarkė, o Lietuvių Skautų sąjungos Vyriausio Skautininko pavaduotojas Romas Otto visiems svečiams padėkojo už atsilankymą, o Montrealio skautams ir skautėms už tokį gražų renginį. Taip pat priminė, kad šįmet yra „Baltijos“ stovyklavietės 30 metų sukaktis.

Montrealio skautai, es šią vasarą švęs 30 metų veiklos sukaktį nuosavoje „Baltijos“ stovyklavietėje nuo liepos 30 iki rugpjūčio 14 d.

AR UŽSIREGISTRAVOTE?

LSS „Gintaro“ ir LSB „Ažuolo“ Vadovų, ių lavinimo kursai š.m. vyks nuo liepos 30d. iki rugpjūčio 6 d. Čikagos skautų, čių „Rako“ stovyklavietėje, 1918 E. Hawley Rd., Custer, Michigan. Vadovai – v.s. fil. Kazys ir v.s. fil. Gilanda Matonienė: 2 Jackson, Circle Ocean, NJ 07712-3209. Tel. 908-922-1296 prašo visus, kurie žada dalyvauti kursuose prisijusti 120 dolerių. Visais „Gintaro“ ir „Ažuolo“ kursų klausimais prašoma kreiptis į v.s. Matonienę.

ORGANIZUOKIM LIEPSNELES IR GILIUKUS

Jaunesniųjų Skautų skyriaus vedėja ps. Rasa Karvelienė pernai išsiuntinėjo laiškus visiems vienetams, ragindama organizuoti vietovės liepsnelių ir giliukų būrelius. Sesė Rasa nusiskundžia, kad negauna į savo laišką žinių iš vietovių apie tokias pastangas (ar iš viso gali- mybės) įsteigti tokius vienetus. Tokį projektą turėtų imtis mamytės, turinčios mažus vaikus ir susidomėjusios suvesti savo vaikus su kitais lietuvių vaikais, ir tuomi įkurti skautišką jaunų skautų, čių skyrių. Norint daugiau žinių, prašoma skambinti sesei Rasai: 313-380-1363.

Skautiškoje veikloje turime specialybes. Gali gauti foto- grafo, muziko, gamtininko, literato ir kitas specialybes. Bet nėra geros nuotaikos specialy- bės. O gal reikėtų. Tokios spe- cialybės ženklas turėtų būti besišypsantis veidas. Bet jis turėtų būti ne tik ant rankovės, Jis turėtų būti jo veide. Kaip malonu būtų turėti tokį skautą savo tarpe.

vs. Vladas Vijeikis

Jaunųjų šeimų stovykla pernai vykusioje Jubiliejinėje stovykloje „Rake“. Jaunos mamytės ir jų atžalės.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00 Foreign countries \$100.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuva –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Spalio 15 d. – „Puota jūros dugne“ – metinis jūrų skautų, čių renginys Lietuvių centre, Lemonte.

Rugsėjo 30 d. - spalio 1 ir 2 d. – ASS Metinė šventė Lietuvių centre, Lemonte.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokių vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specializybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm. antr. penkt. 9 v.r.-3 v.p.p.
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd. 10 v.r.-2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt. Sumokama po vizito

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unio diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaras, ketv. 13 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-4999 arba (312) 488-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)452-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirm. 2 v. p.p. 7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val pagal susitarimą, pirm. ir ketv. 12-4, 6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, IL
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specializybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILBOA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3106
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽILBOA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6. Šeštadieniais pagal susitarimą

NAUJOSIOS LIETUVOS KARIUOMENĖS TRAGEDIJA

HENRIKAS KUDREIKIS

Mes, Lietuvos kariuomenės veteranai, laukėme tos dienos penkiasdešimt metų. Ši saulėta diena atėjo staiga. Su dideliu džiaugsmu vartėme lietuviškų laikraščių puslapius ir gerėjo mūsų šaukiamieji atrodančiais jaunais vyrais su automatiniais šautuvais rankose ir ant galvos beretėmis su tuo pačiu vyčiu, kuriuo mes kadaise puošeimės.

Deja, tautos dalis, ištikimai tarnavusi žiauriams okupantams, tik besikuriant naujai kariuomenei, rėkė savo spaudoje, jog kariuomenė Lietuvai nereikalinga. Tuose pačiuose puslapiuose prasidėjo jaunų karių ir karininkų juodinimas. Užteko poros metų ir kariuomenė, Seimui įsteigęs vad. Nacionalinio saugumo komitetą, perėjo į jų rankas. Komiteto galva, buvęs Lietuvos vyresnysis sribas Vyt. Petkevičius, neteisėtai persekiodamas KAM pareigūnus, sukėlė net tarnyboje negausu išsilavinusių, inteligentiškų karininkų ir puskarininkų. Valstybinio saugumo komisijos Seime pirmininku tapus V. Petkevičiui, galitė įsivaizduoti santykius — sribos su būsimais partizanais. Ginklų surinkimas iš savanorių ir sukėlė rudeningus „miško įvykius“. Savanoriai, geležiniais strypais gynę Aukščiausią tarybą 1991 m., prisiekė apsiginkluoti „iki dantų“ ir atkeršyti okupantams. Keršto jausmas jau išblėso, okupantas pasitraukė, bet kas gali garantuoti, kad jis vėl neateis. Reikėtų nedelsiant išduoti lengvus šaulių ginklus saugoti savanorių namuose, prieš tai sudarius atitinkamas sąlygas. Ginklus namuose saugo Danijoje, Norvegijoje, Šveicarijoje, net Latvijoje ir Estijoje. Taip bandėme daryti ir mes iki 1993 m. pradžios. Sekė griežti buvusių sovietinių, dabartinių Lietuvos pulkininkų, isakymai surinkti ginklus ir sukoncentruoti juos į vieną vietą, kas labai tenkina būsimuosius okupantus. Karinės agresijos atveju, savanoriai turėtų duoti atkirtį agresoriui nedelsiant, ko šiuo metu neįmanoma įvykdyti. Valstybės gynyba rūpi tik savanoriams, o ne „valdančiajai daugumai“, kuri užuot įsivaikintų ginklų perką pasenusius keleivinius lėktuvus savo pramoginėms kelionėms. Be abejo, su šiuo lėktuvu ir Florida bus lengviau pasiekiama, bet kraštas nuo to netaps saugesnis. Valstybės vadovai labai sielvartauja, kad jų nepriima į NATO, bet patys nieko nedaro valstybės saugu-

Petkevičiaus iniciatyva su mažintas karinis biudžetas. Nerimą sukėlė generalinio štabo planai dėl lėšų trūkumo visą lauko kariuomenę perkelti į vieną vietą-Ruklą. Dėl to ir kitų priežasčių „Geležinio vilko“ batalionų vadai pareiškė nepasitikėjimą Seimo Nacionaliniu saugumo komitetu, gen. štabo pulkininkais Zabulioniu ir Tamulaičiu.

Nepaprastai liūdna skaityti Jūratės Samušytės laišką („Lietuvos aidas“, 1994.03.30), kuriame ji skelbia kario Giedriaus istoriją (pavardė netikra). Įstodamas kariuomenėn, Giedrius buvo pasiruošęs blogiausiam. Bet tikrovė daug baisesnė. „Seniai“ atėdavo kiekvieną naktį, pradėdavo tyčiotis, mušti, spardyti — kartais iki sąmonės netekimo... Kartą jis bandė gintis, prisijei gultei keliose ligoninėse, pagaliau paleistas iš kariuomenės dėl galvos traumos. Giedrius kariuomenėje išsilaikė tik du mėnesius. Bet kur karininkų akys? Ar jie nepastebėjo sumuštų kareivių mėlynių ir gumbų? Toliau pasakoja Giedrius: „Vienam naujokui „seniai“ apvyniojo pirštus neizoliuotais laidais, kurių galus sukiojo į rozetę. Sužalojus pirštus, vyras nuvežtas ligoninėn, kur karininkai paaiškino, kad jis susižeidęs elektriniu skustu-
vu. Kitas „nelaimingas“ atsitikimas: vienam naujokui įkaitinta metalo plokštė žiauriai išdegino nugarą. Kur karininkų sąžinė?“

Giedrius turi mažesnius brolius, bet jis tvirtai pasiryžęs nei jų, nei savo sūnų neleisti kariuomenėn.

Šie naujokų kankinimai buvo vykdomi raudonojoje armijoje. Šimtai lietuvių karių neišlaikė panašių kankinimų ir gulė po žeme ar išėjo iš proto. Kas galėjo tikėti, kad šie rusų baisesiai žiaurumo papročiai atkeliaus į Lietuvos kariuomenę? Štai kodėl Lietuvos kariuomenėje reikalingi patarėjais senosios Lietuvos kariuomenės kariai ir gyvi likę partizanai. Toks mano pasiūlymas vienam generalinio štabo pulkininkui, atrodo, sukėlė šypsena. Jis nieko man neatsakė.

Bet gal dar nereikš „Geležinio vilko“ brigados dūdų orkestrui sugroti paskutinio maršo. Lietuvos patriotai-katalikai įsteigė krašto apsaugos bičiulių klubą, savanorių visuomeninę organizaciją, kurios tikslas ugdyti karių krikščioniškos moralės pagrindus. Steigėjais pasirašė

akmeniu. Iki 1850 m. Rusija nefritą atsiveždavo iš Kinijos, ir tik vėliau nefrito klodai buvo surasti Sajano kalnuose. Senose knygos Kinijoje labai plačiai aprašytos nefrito atmainos ir pateikta net 700 spalvotų iliustracijų.

Amazonitas yra irgi žalsvos ir melsvai žalsvos spalvos su balto albito gyslelėmis. Kadangi jis pirmą kartą buvo surastas ties Amazonės upe, todėl ir buvo vadinamas amazonitu. Šio juvelyriniam papuošalams vartojama akmenų dirbiniai randami jau senovės Egipto valstybėje įvairių talismanų ir amuletų forma. Amazonito šiuo metu randama Švedijoje, Norvegijoje, JAV, Madagaskare, Rusijoje.

Birželio mėnesį gimusiems siūlomas — aleksandritas ir margi agatai. Aleksandritas yra skaidrus mineralas, kuris dienos šviesoje yra tamsiai žalias, o dirbtinėje šviesoje rausvai violetinis. Tai mineralas, pasižymintis stipriu plechroizmu. Kietumas — 8,5. Jo randama Sri Lankoje, Brazilijoje, JAV, Madagaskare, Kanadoje, Norvegijoje. 1833 m. šį mineralą aptiko Urale mineralogas N. Nordešildas, o vėliau buvo stambūs aleksandrito kristalai surasti aukso kasyklose, pegmatitinėse gyslose, kartu su smaragdais. Pats unikaliausias iš 22 taisyklingai iškristalizavusių trigubų kristalų turėjo net 5 m ilgi ir 14 cm aukštį, o svėrė net 5 kg 950 gr.

Europos juvelyrų rinkoje pirmieji aleksandritai buvo atvežti iš Sri Lankos tik 1908 m., vėliau jie buvo surasti Brazilijoje, kartu su turmaliniais, topazais ir kalnų kristalu.

Po ilgų laboratorinių bandymų buvo gauti ir sintetiniai aleksandritai, kurių didžiausias kiekis suvartojamas juvelyrinėje pramonėje.

Danutė Bindokienė

Svarbu, kad mums gerai

Kai po II pasaulinio karo Amerika plačiai atvėrė savo duris pabėgėliams nuo komunistinio teroro, vietiniai gyventojai neruošė protesto demonstracijų prieš naujai atvykstančius. Iš tikrųjų tie atvykėliai dažnai buvo labai laukiami ir lengvai įsijungė į kasdienybę, užpildė spragas, atsiradusias darbų rinkoje dėl karo, o taip pat pokario ekonomikos šoktelėjimo pirmyn.

Naujieji ateiviai savo ruožtu džiaugėsi, radę pastovesnį, saugesnį ir laisvesnį gyvenimą šiaurės Atlanto, nes anapus visų kelių į tėvynę buvo aklinai uždaryti geležinė uždanga. Amerika dar kartą akivaizdžiai pademonstravo savo „motinišką širdį“, priglaukdama dešimtis tūkstančių benamių iš Europos, suteikdama jiems galimybę rasti namus, kad gimtosios pastogės praradimo dyguly bent kiek sušvelnėtų.

Amerikos Laisvės statulos papėdėje įrašyti padrasinantys, guodžiantys ir kviečiantys sakiniai daugiau kaip 200 metų visam pasauliui švietė lyg vilties ir ramybės švyturys. Nepaisant, kokios priežastys ir aplinkybės vertė žmones palikti gimtąsias šalis, ieškoti laimės Amerikoje, visiems ir visuomet čia vietos atsiradavo.

Pirmieji ateiviai, kuriuos Amerikos istorija vadina piligrimais, atplaukė į šį žemyną, ieškodami apsaugos daugiausia nuo religinių persekiojimų. Iš carų valdomos Lietuvos prieš šimtą ar daugiau metų mūsų tautiečiai plūdo į Ameriką, nes tėvynėje juos persekiojo okupantai dėl savo rašto, lietuviško žodžio, dėl troškimo Dievą garbinti gimtąja kalba, dėl svajonių laisvai valdytis laisvoje tėvynėje.

Tačiau ne vien dvasinės laisvės ieškoti keliavo žmonės iš visų pasaulio kraštų į šią „aukso šalį“. Darbo ir duonos stoka, geresnio gyvenimo viltis sau ir savo šeimai visais laikais buvo paskata patekti į Ameriką.

Ir, galima sakyti, buvo beveik negirdėtas dalykas, kad darom,

darbščiam asmeniui, siekiančiam laisvės ar duonos, Ameriką užtrenktų prieš nosį duris, jo neįsileistų į šį neribotą galimybių kraštą.

Daugelis juk tebeprisime name, kaip piktai sujudo amerikiečiai, kai Simas Kudirka, iššokęs iš rusų laivo prie Amerikos krantų, maldavo politinio pabėgėlio teisius, bet buvo prievarta grąžintas atgal. Tuomet visam kraštui atrodė, kad Amerika paneigė pagrindinius žmogiskumo principus, nusi-kalto savo tvirtčiausiems įsitikinimams, išdavė pačius švenčiausius idealus.

Deja, pastaruoju metu eilinis amerikietis jau nebepratestuoja, kaip pabėgėliai iš Haiti, atplaukę prie Amerikos krantų perkrautas, nesaugiais laivais, yra internuojami ir grąžinami atgal, nors jų savam krašte laukia politinės represijos. Neprotestuojama, kai kiniečiai, kubiečiai ar kiti pabėgėliai prašosi įleisti į šį kraštą, o jų prašymai atsimušą ir kurčias ausis. Kaskart bandomi vis nauji apsaugos metodai, kad per sieną iš Meksikos nesiveržtų minios meksikiečių, ieškančių geresnio gyvenimo ir darbų Amerikoje... Vietiniai gyventojai jau garsiai ir drąsiai pritaria tokiai „uždarytųjų sienų“ politikai, bijodami, kad naujieji ateiviai gali paversti jų darbą ar kaip kitąp varžytis dėl geresnės kasdieninės buities.

Teko ne kartą girdėti ir lietuvių, derinančių savo balsus prieš naujų pabėgėlių pasisakymų prieš naujuosius emigrantus. Daug tu neigiamų žodžių nukreipta prieš savo tautiečius, atvykstančius ar norinčius atvykti iš Lietuvos. Toks nusiteikimas yra ne tik nelogiškas, bet ir keistas. Vadinasi, kai mes atvykome į Ameriką, turėjome čia rasti viską (ir dar daugiau), ką praradome, karo išvyti iš tėvynės — tai gerai. Kai mūsų tautiečiai šiandien ieško to, ko mes ieškome, tai blogai. Mūsų laimė, kad anuomet nesusiūrėme su tokia galvosena. Patys buvę „tame laivelyje“, turėtume suprasti ir užjausti kitus.

Taip pat KAM leidžia du puiškius labai patriotiškus ir įdomius žurnalus: „Kari“ ir „Kardą“. Ar mes, Lietuvos kariuomenės veteranai, šauliai, patriotai-katalikai ištiesime jiems pagalbos ranką?

MINERALAI — TAI NE TIK PAPUOŠALAI

VINCAS KORKUTIS

3

Kalnų kristalas-tai bespalvis mineralas, kurio kietumas 7. Jis yra lengvai šlifuojamas ir nuo senų senovės iš jo gaminami įvairūs papuošalai. Jie buvo vertinami senovės Egipte, Indijoje, Kinijoje. Imperatorius Neronas turėjo dvi kristalines taures, ištęktas iš vientiso kalnų kristalo. Nemažiau unikalus Petro I virdulys, pagamintas iš vientiso kalnų kristalo ir saugomas muziejuje. Romėnų moterys mėgo kalnų kristalą už jo šaldomąsias savybes, o garsiosios japonų siuvinėtojos apvalainukais vėsindavo rankas. Pasaulinei parodai, vykusiai Čikagoje 1893 m., buvo pateiktas 16,5 cm skersmens skritulys, o pats didžiausias 48,5 kg. masės ir 33 cm skersmens kristalas buvo įvertintas net 250,000 dolerių. Pastaraisiais metais Japonijoje ištęktas skritulys turi 75 cm skersmenį.

Didžiausi kalnų kristalų telkiniai surandami Brazilijoje, Urugvajuje, Šveicarijos Alpėse, Prancūzijoje, Rusijoje, Burmoje, Sri Lankoje, Japonijoje, Kinijoje, Madagaskare, JAV.

Kalnų kristalai — puikūs šilumos laidininkai, pasižymi pjezoelektrinėmis savybėmis, todėl vartojami defektoskopu, stabilizatorių ir kvarcinių lempų gamyboje, akustinių ir optinių prietaisų bei linzių technikai.

Gegužės mėnesį gimusiems siūlomas — smaragdas, nefritas ir amazonitas, retai sutinkamas žalsvas gintaras.

Smaragdas — tai berilio ir aliuminio silikatas, kurio žalios spalvos intensyvumas priklauso nuo chromo kiekio minerale. Kietumas — 7,5 - 8,0. Nuo seniausių laikų Egipto senoje valstybėje smaragdai buvo labiausiai vertinami iš visų mineralų. Jie buvo kasami 35 a. prieš Kristų Arabijos dykumoje, taigi ši kasykla jau veikia beveik 4,000 metų. 1555 m. ispanų jūreiviai, atvykę į Ameriką, atėkų, majų ir inkų šventyklose pamatė daug altorių, išpuoštų įvairaus dydžio smaragdo akmenimis. Daug buvo pralieta kraujo, kol ispanai sužinojo, kad smaragdus atveža iš Kolumbijos ir Peru. Smaragdas žalias ir skaidrus, linksmas ir švelnus, kaip pavasario žolė, kuomet į jį žiūri, nušvinta širdis... rašė Herodotas. Mūsų amžiuje smaragdai surasti Pietų Afrikoje, Transvalėje. Habsburgų lobyne Vienoje saugomas 2,205 karatų smaragdo kristalas. Rusijoje smaragdai buvo surasti 1669 m. Urale. Ten buvo surastas smaragdo kristalas, kuris svėrė net 400 gr. Iš jo galima nušifuoti panašaus dydžio brangakmenį, koks buvo Julijaus Cezario karūnoje. Surandami, dažniausiai pegmatitinėse gyslose, dar Brazilijoje, Austrijoje, Austrijoje, Norvegijoje, JAV (Š. Karolinoje) ir Airijoje.

Nefritas tai žalios spalvos amfibolas. Jo kietumas — 5,5 - 6,0. Jau pirmą kartą žmogus iš nefrito darė namų apyvokos reikmenis, nes tai tvirtas akmuo. Vėliau plačiai vartojamas juvelyrinių papuošalų darymui. Archeologai Kinijoje aptiko net XII a. prieš Kristų padarytų Budos statulėlių, religinių indų, amuletų ir įvairių žvėrių figūrų. Kadangi nefritas surandamas daugelio atspalviu, Kinijoje jį vadina „tūkstančio veidų“

akmeniu. Iki 1850 m. Rusija nefritą atsiveždavo iš Kinijos, ir tik vėliau nefrito klodai buvo surasti Sajano kalnuose. Senose knygos Kinijoje labai plačiai aprašytos nefrito atmainos ir pateikta net 700 spalvotų iliustracijų.

Amazonitas yra irgi žalsvos ir melsvai žalsvos spalvos su balto albito gyslelėmis. Kadangi jis pirmą kartą buvo surastas ties Amazonės upe, todėl ir buvo vadinamas amazonitu. Šio juvelyriniam papuošalams vartojama akmenų dirbiniai randami jau senovės Egipto valstybėje įvairių talismanų ir amuletų forma. Amazonito šiuo metu randama Švedijoje, Norvegijoje, JAV, Madagaskare, Rusijoje.

Birželio mėnesį gimusiems siūlomas — aleksandritas ir margi agatai. Aleksandritas yra skaidrus mineralas, kuris dienos šviesoje yra tamsiai žalias, o dirbtinėje šviesoje rausvai violetinis. Tai mineralas, pasižymintis stipriu plechroizmu. Kietumas — 8,5. Jo randama Sri Lankoje, Brazilijoje, JAV, Madagaskare, Kanadoje, Norvegijoje. 1833 m. šį mineralą aptiko Urale mineralogas N. Nordešildas, o vėliau buvo stambūs aleksandrito kristalai surasti aukso kasyklose, pegmatitinėse gyslose, kartu su smaragdais. Pats unikaliausias iš 22 taisyklingai iškristalizavusių trigubų kristalų turėjo net 5 m ilgi ir 14 cm aukštį, o svėrė net 5 kg 950 gr.

Europos juvelyrų rinkoje pirmieji aleksandritai buvo atvežti iš Sri Lankos tik 1908 m., vėliau jie buvo surasti Brazilijoje, kartu su turmaliniais, topazais ir kalnų kristalu.

Po ilgų laboratorinių bandymų buvo gauti ir sintetiniai aleksandritai, kurių didžiausias kiekis suvartojamas juvelyrinėje pramonėje.

Tautos fondo suvažiavime balandžio 23 d. I eil. iš kairės: Pranas Povilaitis, Jaunutis P. Nasvytis, Juozas Giedraitis — tarybos pirm., Lietuvos ambasadorius prie JT Anicetas Simutis, dr. Leonas Kriauciūnas, Jurgis Valaitis, Aleksandras Vakselis; II eil.: Algis Vedeckas, dr. Rimas Vaitaitis, Rasa Razgaitienė, Jonas Vainius, Vaiva Vėbrautė-Gust, Antanas Skaisgiris — Tautos fondo atstovas Vilniuje, dr. Jadviga Vytuvienė, dr. Algirdas J. Lukoševičius, dr. Marija Žukauskienė, Vacys Steponis.

TAUTOS FONDO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

Susirinkimas įvyko š.m. balandžio 23 d., Kultūros židinyje, Brooklyn, NY, 9 val. ryte, pranciškonų vienuolyno koplyčioje, kreipiantis į Aukščiausiąjį ir maldaujant Jo palaimos Tautos fondo darbuose, Mišių auką aukojo vienuolyno viršininkas kun. dr. Leonardas Andriekus.

Susirinkimas, turėjęs prasidėti 10 val., dėl ilgiau užtrukusios narių registracijos pusvalandžiu vėlavosi.

Susirinkimą atidarius Tautos fondo (toliau — TF) tarybos pirmininkui Juozui Giedraitui, sugiedojus Lietuvos himną ir tylos minute pagerbus mirusius TF narius, invokaciją sukalbėjo vyskupas Paulius Baltakis, OFM.

Vykio sveikinimai. Pirmasis sveikino Lietuvos ambasadorius JT Anicetas Simutis. Jis taip pat išreiškė Tautos fondo padėką: „...Kai Lietuva buvo priimta į JT, aš buvau paskirtas ambasadoriumi, galima sakyti, be cento kišeneje. Ir kas į pagalbą atėjo? — Į pagalbą atėjo TF su 100,000 dol. Už tai TF esu ne užmirštamai dėkingas. Tad aš TF sveikinu ir dar kartą dėkoju už šį gražų darbą Lietuvai“.

Po to sveikino LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, ALTO vardu — Viktoras Naudžius ir Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos — Leonas Kriauciūnas.

Raštu buvo gauti sveikinimai iš Lietuvos ambasadoriaus dr. Alfonso Eidinto, Didžiosios Britanijos TF atstovo K. Tamošiūno, ALTO valdybos pirmininko G. Lazausko ir Amerikos lietuvių Vyčių vardu — Francis Petkus. Sveikinimus perskaitė dr. Marija Žukauskienė.

Praėjusių metų metinio TF narių susirinkimo protokolas skaitė Vida Penikienė. Protokolas buvo vienbalsiai priimtas.

Balsų skaičiavimo komisijai (V. Kulpas, V. Katinas, A. Bilevienė ir P. Povilaitis), galutinai suskaičiavus balsus, V. Kulpas pranešė, kad susirinkime dalyvauja 52 TF nariai su 7,730 balsų.

P. PALYS

buvo inkorporuotas. Dauguma jų, jau čia mokslus baigę, tituluoti mokslo laipsniais. Nepaisant atstumo, savo lėšomis atvyksta ir dalyvauja posėdžiuose. Ši taryba per paskutiniuosius metus posėdžiavusi net 10 kartų. Sklandesniai darbai taryba yra sudariusi komisijas: įstatų, finansų, lėšų skirstymo, patikėtinių ir gairių bei informacijos.

Apgailėstavo, kad kai kurios TF atstovybės sustabdė savo veiklą. Pateikė statistiką, iš kurios matyti, kad TF turi per 7,000 asmenų, kurie yra aukoję TF. Aukojusių daugiau kaip 100 dol. yra 2,303 nariai su 15,790 balsų ir 142 organizacijos su 1,430 balsų. Iš viso 17,320 balsai. I šį susirinkimą buvo išsiuntinėti laiskai 2,064 asmenims ir 120 organizacijoms.

TF valdybos pirmininkas Aleksandras Vakselis kruopščiai parengtame pranešime pastebėjo sunkumus ir kartu nemalonumus, kurie buvo susidaryę dėl įvykusių pasikeitimų TF vadovybėje. Esą, yra gaunami laiskai, kuriuose reikalaujama perduoti TF „legaliai“ 1992-93 metų tarybą.

Plačiai paaiškino palikimus, kurių yra 13.

Kalbėdamas apie TF atstovybes, pranešė, kad šiuo metu, stipriau ar silpniau, yra veikiančių 10 TF atstovybių. TF atstovybė Lietuvoje esanti suorganizuota ant sveikų organizacijų ir administracinių pagrindų ir iki šiol labai gerai veikianti. Atstovybei vadovauja Antanas Skaisgiris.

TF raštinėje viena tarnautoja dirba 35 valandas į savaitę, o kita 7-14 val. A. Vakselis mano, kad raštinę laikyti atidaryta užtektų 2 ar 3 dienų savaitėje. Pranešimą darydamas, TF atstovas Lietuvoje A. Skaisgiris pasakė, kad ten parama esanti labai reikalinga ir pranešė, kam ji buvo suteikta. Už patalpą

(Vilniuje) mokama 1,300 dol. Ten dirba 2 tarnautojai. Jų atlyginimas po 50 dol. mėnesiui. Baigęs savo pranešimą, vyskupui P. Baltakiui, J. Giedraitui ir A. Vakseliui A. Skaisgiris iškėlė Lietuvos gražiai išleistą nuotrauką albumą iš Šv. Tėvo Jono Pauliaus apsilankymo Lietuvoje.

Visi pranešimai buvo diskutuoti.

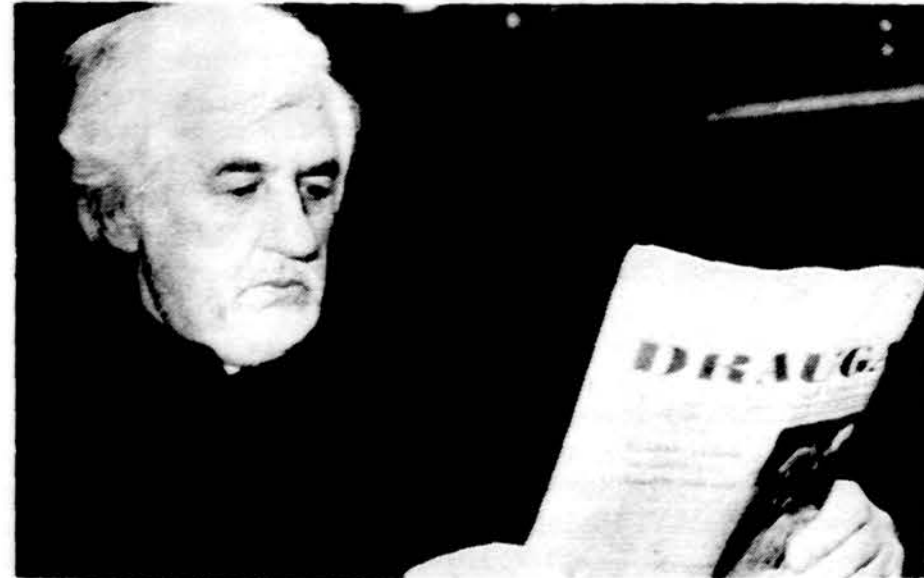
Kontrolės komisijos (Laima Lileikienė ir Liudas Tamošaitis) aktą paskaitė Liudas Tamošaitis. Rado, kad knygos vedamos kruopščiai, o metinė apyskaita ir išvesti balansai yra tiksli. Prie šio kontrolės akto buvo prijungta ir Vytauto Kulpos paruošta apyskaita.

Pateiktą TF įstatų pakeitimo projektą referavo J. Giedraitis. Pateiktieji nuostatai su mažais pakeitimais buvo priimti. Reikalingus nuostatų pakeitimų pertvarkymus ir sureguliuojamus atliko dr. Bronius Nemickas, Juozas Pažemėnas ir Jurgis Valaitis.

Penkių tarybos narių kadencijai pasibaigus, į jų vietą buvo išrinkti: Leonas Kriauciūnas, Pranas Povilaitis, Rasa Razgaitienė, Vacys Steponis ir Vaiva Vėbrautė-Gust.

Kontrolės komisija, papildžius dar vienu asmeniu — Gintautu Žemaitaičiu, pasiliko ta pati. Priimta eilė nutarimų: remti tremtinius, skirti palikimų dalį projektams, remti lietuviškas mokyklas Vilniaus krašte, skatinti demokratizacijos projektą, ieškoti naujų TF veiklų projektų, išvystyti platesnę TF žiniasklaidą, skubiai reaguoti dėl knygos „Lietuvos kovų ir kančių istorija“.

Šis Tautos fondo 20-tasis susirinkimas įvyko 1994 m. gegužės 23 d. ALTO valdyboje. Susirinkimui pasiekėdami pirmąjį etapą: Juozas Giedraitis, Jurgis Valaitis ir Jaunutis Nasvytis. Sekretoriato Vida Penikienė.

Antanas Skaisgiris — Tautos fondo Lietuvos atstovybės pirmininkas. Nuotr. K. Daugėlos

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmedienais nuo 1 iki 2 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmedienais girdimos nuo 12 v. iki 1 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07080. Tel. 908-753-5636.

ATSINAUJINĖS NAUJAS „VARPAS“

Praėjo metai ir vėl išvydome naują „Varpo“ numerį (28). Šio numerio turinui paruošti redaktorius sutelkė 12 bendradarbių ir dar išspausdino po vieną mums gerai žinomą šėšių poetų eilėraštį. Paskutiniu metu „Varpe“, kaip ir kituose mūsų periodiniuose leidiniuose, vis daugiau pasireiškia bendraminčiai iš Lietuvos. Jų bendradarbiavimas žymiai pajvairina žurnalą turinį ir pakelia jo lygį.

Būdinga, kad šiame „Varpe“ keli išeivijos ir Lietuvos autoriai rašo tais pačiais klausimais ir tos pačios šandieninio Lietuvos gyvenimo problemos yra peržvelgiamos iš abiejų Atlanto pusių.

A. Vasiliauskas (iš Lietuvos) aiškina įvairius valstybinio turto privatizavimo aspektus. Pavergėjas buvo suvalstybinės ne tik pramonės ir prekybos imones, bet visą arimą žemę, miškus ir vandenius. Suvalstybtuose kaimuose buvo nugriauti gražūs ūkininkų trobesiai ir nuo žemės paviršiaus nušluotos rūpestingai sutvarkytos mūsų kaimo sodybos.

Dr. Karvelis išieio akimis žvelgia į ž. ūkio privatizacijos, kuri dabar žemės reformos vardu vadinama, nesibaigiančias problemas. Priminė, kad tai yra, nesikaitant bolševikų „agrarinės revoliucijos“, Lietuvos istorijoje ketvirtoji žemės reforma, aptaria Lietuvos vyriausybės kelius ir klystkelius, ką vykdanč. Straipsnyje aptarta eilė žemės ūkio reformos įstatymų.

R. Ozolas peržvelgia dabartinį mūsų tautos politinį pasiskirstymą. Pamini net septyniolika politinių organizacijų vardų. Jos visos yra susigrupavę į kairiuosius ir dešiniuosius blokus. Ozolas tiki, kad ateityje susidarys dar ir centrinių blokų. Tuo būdu, tautos politinė diferenciacija pasireiškė trimis srovėmis.

J. Daugėla prisimena varpininkų srovės politinių apraiškų reikšmę 1918 m., atstatant Lietuvos nepriklausomybę ir visas pastangas, kuriant iš nieko naują valstybinį gyvenimą. Šiandien Lietuvoje yra jau atgaivinta ir veikia Demokratų partija ir dar suorganizuota Valstiečių s-ga. Yra pagrindo tikėti, kad šios varpininkų politinės apraiškos stiprės. Jo išvada: „Kuriasi nauja — kaimo žmonių bendrija...jų teisėms ir gyvybiniams reikalavimams kas nors turi atstovauti. Šiam uždaviniui ir bus pašauktas Valstiečių-demokratų partija“.

A.K. suriša šiandieninių demokratų šaknis su 1902 m. Lietuvoje varpininkų suvažiavime įsteigta Lietuvių (vėliau Lietuvos Demokratų) partija).

Atskiru straipsniu Daugėla

rašo apie komunistinį renansą iš bolševikų vergijoje išsivadavusiose tautose ir dar kitu straipsniu pamini didžiojo varpininko dr. J. Pajaujo šimtmečio gimtadienį.

A. Kučys reiškia daug kritiškų pastabų J. Jakštui dėl jo „Nepriklausomos Lietuvos istorijos“. Nuostabu, kad autorius nuvertina mūsų tautos pastangas išlaisvinti iš vergijos ir reiškia abejones dėl mūsų tautos politinio subrendimo.

Skaitytojo dėmesį išskirtinai turėtų patraukti V. Daujotytės „Bandymas suriši lietuvių poezijos gijas“. Šis straipsnis yra tikra „Varpo“ puošmena. Autorė gyvais pavyzdžiais išsako lietuvių poetų kūrybinį nemarumą. Mūsų poetų kūrybinio entuziazmo nepajėgė nužudyti ilgi bolševikinio teroro metai. Jie jo nenustojo ir patekė į materialistinę Vakarų pasaulio aplinką. Jie kūrė ir partizanų bunkeriuose, ir Sibiro gulaguose. Daujotytė šią visą įvairią kūrybą suaudžia į vieną audinį spalvingomis tėvynės meilės ir laisvės ilgesio gijomis.

Savitai yra įdomūs ir V. Kurgos, A. Šidlausko ir J. Valaičio straipsniai. Be to, dar yra kelios apybraižos iš mūsų išeivijos visuomeninio gyvenimo, ir paminėti atsistatė leidiniai.

Perskaičius šį „Varpo“ numerį, susidaro vaizdas, kad žurnalas yra gerokai atsijaujęs ir pakeitęs turinio apimtį. Anksčiau numeriuose buvo labai daug skiriamą vietos ir dėmesio praeities istorinei didybei pagarbinti arba žymiųjų mūsų praeities veikėjų prisiminti. Šio numerio turinys yra ištisai susietas su šiandieniu mūsų tautos gyvenimu. Tuo pačiu „Varpas“ vėl sugrįžo į savo tradicinį kelių rūpintis šiandieninėms tautos problemoms. Tenka palinkėti redaktoriui ir toliau „Varpo“ turinį nukreipti šia kryptimi.

Ilgus metus „Varpo“ ūkiškus reikalus tvarkė Elena Rūkienė. Nuo šio numerio administracijos pareigos patikėtos G. Lazauskui.

Jonas Daugėla

BALSAS TYRUOSE

Balandžio 22 d. prie Seimo rūmų apie 300 automobilių vairuotojų beveik dvi minutes garso signalais protestavo prieš varganą Lietuvos kelių būklę. Nemažai buvo suvažiavę prie savivaldybės ir vyriausybės. Seime buvo tylu, nes seimo nariai nepasėdėjo. Prezidento vėliava buvo nuleista, nes prezidentas užsienyje. Vairuotojų signalo klausėsi tik patys vairuotojai ir juos tyliai palaikė policijos patruliai.

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND
SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK, DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE, PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER.

Pristatome siuntinius į namus.
Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.
Skublems siuntiniams: AIR CARGO
Amerikietiško maisto siuntiniai.
Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus.
Persiunčiame pinigų doleriais.
Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Washington, D.C. „landscaping“ kompanija ieško darbininko. Pradžiai alga \$6 į val. Skambinti Aleksei Širpai, tel. 202-244-2373

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 96th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 581-8854

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ REMONTAI
Užkalam „siding“, remontuojame: stogus, langus, duris „porches“, rūsius; dedame keraminius plyteles, atliekame įvairius mūrijimo darbus.
Kreipkitės: tel. 312-489-1478

IMEX AMERICA, INC.
8404 S. Oketo Ave.,
Bridgeview, IL 60455
Nuomuoja automobilius Lietuvoje, siunčia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą
Tel. 708-430-2119
Fax. 708-430-3152
Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

Moteris iš Lietuvos ieško bet kokią darbą. Nori būtinai gyventi kartu. Kalba liet., rusiškai, lenkiškai. Patyrusi siuvėja. Skambinti 312-778-8595.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriję FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 2 kamb. ir virtuvės butas rūsyje, su baldais.
Tel. 312-778-0220

FOR SALE

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio **Popiežiaus Jono Pauliaus** biografinė, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilnius“ spaustuve Vilniuje 1990 m. Knygos kaina 4.00 dol. III. gyventojams Tax 35 ct. Per siuntimo išlaidos: USA — 2.00 dol., Canada — 3.00 dol.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

It's the peace of mind you get knowing you have saved for the future. It's a U.S. Savings Bond. With just a little from each paycheck, you can invest in Bonds through the Payroll Savings Plan where you work. And they will keep earning interest for up to 30 years. Make an investment in your future with U.S. Savings Bonds today. Ask your employer for details.

U.S. Savings Bonds

A public service of this publication

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

N'IO DUSIOS IKI TIBERIO I d. Atsiminimai.	
Ladas Tulaba. 443 psl.	\$10.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO II d. Atsiminimai.	
Ladas Tulaba. 428 psl.	\$10.00
KAZYS BIZAUSKAS, monografija. Pranas Zundė. 323 psl.	\$12.00
KELIONĖ Į NEŽINIĄ, atsiminimai. Bronius Juodelis. 188 psl.	\$5.00
LAIŠKAI MYLIMOSIOMS. Juozas Lukša-Daumantas. 247 psl.	\$12.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1919-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	\$15.00
ISEIVIO DALIA, atsiminimai. Juozas Kapočinskas. 254 psl.	\$10.00
VILEIŠIAI, trijų brolių darbai tautai. Antanas Kučys. 624 psl.	\$27.00
RAŠTAI II tomas. Jonas Aistis. 454 psl.	\$15.00
LAIKAS IR ĮVYKIAI, atsiminimai. Kazys Karuža. 430 psl.	\$10.00
AŽUOLŲ RANDAI, Sibiran tremtinės atsiminimai. Antanina Garmutė. 127 psl.	\$8.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS ISEIVIOJE. Anglų-liet. kalbomis. Danutė Bindokienė. 384 psl.	\$15.00
LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl.	\$20.00
GROŽIO AKIVAIZDŽIJE, novelės. Andrius Norimas. 207 psl.	\$10.00

Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau vis tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo, išsiuntimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

POPIEŽIAUS JONO PAULIAUS II LAIŠKAS ŠEIMOMS

L. TULABA

Jungtinių Tautų organizacija 1994 metus paskelbė Šeimos metais. Prie šio prasmingo pasaulio tautų atsigręžimo į šeimą, pirmą kartą žmonijos gyvybės ląstelė, noriai prisidėjo Katalikų Bažnyčia. Tai viešai paskelbė popiežiaus Legatas 1993 metų gruodžio 26 d. iškilmingu apeigų eigoje Betliejuje. O pats popiežius Jonas Paulius II pradėjo Šeimos metų iškilmingomis šv. Mišiomis šv. Petro bazilikoje 1994 Naujų metų dieną.

Vasario 2 d. popiežius paskelbė savo laišką, adresuotą šeimoms. Jame nurodoma, kodėl ir kaip reikia šių metų eigoje atsigręžti į šeimą.

Jis pradžioje pabrėžia, kad šeima yra vienas kelias, kuriuo Bažnyčia eina, vykdydama Kristaus vardu ir galia žmonijos išganymą. Iš šeimos kyla žmogus. Iš šeimos jis gauna pirmuosius gyvenimo pradus. Šeimoje randami ir išganymo pradai. Juk Kristus gimė šv. Šeimoje. Išėjęs iš šv. Šeimos, skelbė išganymo Evangeliją, įgalino žmonių vaikams tapti Dievo vaikais ir gyventi dievišką gyvenimą. Štai kodėl Bažnyčia į šeimą žiūri kaip į esminę išganymo vyksmo ląstelę, ją laiko išganymo šventove.

Popiežius Jonas Paulius II nurodo, kad, šventiant Šeimos metus, visų pirma Bažnyčia kviečia į maldą. Ragina melstis už šeimą; kviečia gražinti bendrą maldą šeimose:

„Tekyla nuolatinė maldą, — rašo Jonas Paulius II, — Bažnyčios, šeimų... Melskimes už viso pasaulio šeimą. Prašykime per Jėzų Kristų, su juo ir jame dangiškąjį Tėvą, iš kurio kiekviena tėvystė danguje ir žemėje gauna savo vardą (savo kilimą)“.

Po šių įvadinių minčių šv. Tėvas plačiai kalba apie moterystės kilmę, esmę, pašaukimą bei pareigas. Štai pirmoje dalyje. Antroje dalyje nusakoma šeimos dvasiniai ryšiai su Kristumi ir šventčiausia Dievo Motina, kad įkvėptų ir vestų šeimos gyvenimą į Dievo vaikų lygį.

1. Šeima, pabrėžia šv. Tėvas, kyla iš Dievo. Dievas Trejybėje vienas apsisprendė ir sutvėrė žmogų panašų į save. Sutvėrė juos vyrą ir moterį, lygius asmenis kilnumu, bet skirtingus prigimties bei pašaukimu savybėmis. Taip, kad vienas kitą papildytų ir integruotųsi tarp savęs, sudarydami tartum vieną pilnutinę asmenybę.

Dievas patia prigimtimi sujungė moterystėje vyrą ir moterį, kad mylėtusi ir iš meilės taptų naujos kartos gimdytojais tėstų ir platintų, Dieviui drauge veikiant, žmonių giminei. Šis yra šeimos pašaukimas.

2. Šeima yra pirmoji žmonijos bendruomeninio gyvenimo ląstelė. Vyras ir moteris jungiasi Dievo patvarkymu į vieną vienetą, kuris yra nesuardomas. Iš šios vyro ir moters vienybės moterystėje gimsta nauja gyvybė, kuri sustiprina šeimos socialinį pobūdį: meilės ryšį tarp tėvo ir motinos, tarp tėvų ir vaikų.

„Tėvystė ir motinystė, — pabrėžia šv. Tėvas, — neša tokio kilnumo gėrybę prieš kurią neišvengiamai privalo klaupytis“. Deja, žmogiška silpnėbė kartais stato kliūtis prisiminti tėvystės bei motinystės pašaukimą. Prieš šitai, apat žmogiškų priemonių, kurias teikia medicina ir psichologija, sėkmingai reikia panaudoti maldą. Maldą įgalina vyrą ir moterį pakilti į vidinio žmogaus lygį, į pilnutinę meilę, į gimdytojų pašaukimą ir kilnumą.

3. Jonas Paulius II plačiai nusako moterystės dievišką kilmę

ir sakramentinę jos paslaptį. Dviejų susijungimas į vieną. Kaip Dievas Trejybėje yra vienas, taip moterystėje vyras ir moteris, susiriję tikros meilės ryšiu, tampa vienas kūnas ir viena siela. „Vyras ir moteris, — rašo šv. Tėvas, — fizinę prigimtį dvi žmogiškos asmenybės, nors skirtingi, turi lygią galią dalintis ir gyventi tiesoje ir meilėje“. Kitaip tariant, moterystės ryšiu sujungtųjų vienybė turi realizuoti tiesoje ir meilėje: privalo būti tobula kūnu ir siela, realizuoti bei tęsti gimstančiuose vaikuose. Vaikai tačiau gimsta, ne vien iš kūno žmogiškos valios, bet taip pat iš Dievo galios, nes Dievas į žemišką kūną naujai gimstančio įkvepia dievišką sielą. Del to kiekvienas kūdikis, ateinąs į šį pasaulį, priklauso visų pirma Dieviui: yra Dievo norėtas sau ir skirtas visų pirma dangui, o ne žemei.

4. Cituodamas moterystės Sakramento ritualo tekstą apie iškilmingus jaunavedžių išpaireigojimus šv. Tėvas nurodo, jog tai yra laidas bendram geriui pasiekti visų pirma patiems, moterystėje gyvenantiems, vyrui ir moteriai. Pasizadėti ir būti ištikimiems, mylėtis ir vienas kitam padėti iki mirties jų yra nelygstamas gėris šeimos gyvenime. Ir šis gėris apima ne tik gimdytojus, bet ir jų vaikus, ir provaikius. Puoselėti bendrą gėrį šeimoje, kuris išplaukia iš moterystės eigoje prisimintų išpaireigojimų, reikia atsiremti į maldą, į bendrą šeimoje praktikuotiną maldą.

5. Moterystėje meilė ipareigoja ne tiek reikalaujanti, kiek duoti save, aukotis vienas kitam, ir tai pastoviai, nenutraukiamai. Iš čia ir moterystės nesuardomumas. Iš šitokios atsidavimo meilės kyla nauja gyvybė šeimoje, kuri šia meile pagilina, pratesia ir pašventina.

6. Šv. Tėvas kreipiasi į šeimą, primena Bažnyčios mokymą apie moterystę gyvenimą pagal Dievo valią. Primena, jog dievas pašaukė vyrą ir moterį jungtis meilės vienybėje, siekiant ne vien fizinio pasitenkinimo, bet visų pirma prisimant pareigą tapti gimdytojais ir atsakingais žmonių giminei palai kytojais. Pabrėžia, kad kalbėti apie atsakingą tėvystę ir motinystę šiandien yra aktualu, nes visomis propagandos priemonėmis raginama praktikuoti gimdytų kontrolę. Prieš šią nužmoginimo tendenciją jis kviečia visus geros valios žmones visomis išgalėmis kovoti. Privatu priimti Dievo nustatytą prigimtį tvarką. Jos laikantis, galima gyventi atsakingoje tėvystėje ir motinystėje. Ir ji yra lygiai ipareigojanti vyrą ir moterį, tėvą ir motiną.

7. Plačiai laiške kalbama apie meilę, apie meilės kultūrą. Šeimos gyvenimas stovi ant meilės pagrindo. Bet meilė turi būti tikra, kuri neieško savo intereso, bet yra pasirėmusi duoti ir aukotis. Šitokia meilė yra versmė tikro džiaugsmo, tikros laimės, kuri siekia dangų. Yra ir netikros meilės apraiškų žmonijos gyvenime. Ragina todėl budėti ir, šaukiantis Dievo pagalbos, puoselėti tikrą meilę, kuri ateina iš Dievo ir veda į Dievą. Tikroji meilė taigi daug reikalauja. Bet joje veikia visagalis Dievo galia, Jėzaus Kristaus, pasaulio Atpirkėjo dieviška galia. Tiesa, prieš šią meilę stovi pasaulyje viešpataujanti savimeilė, individualizmas bei personalizmas, vadinamoji „laisvoji meilė“. Bet moterystėje vyras ir moteris nėra begėjišai šias žaizdas užgydyti. Galią

jiems teikia Kristus per Atgailos sakramentą.

8. Šeima, tarpusavio joje santykius tarp vyro ir žmonos, tarp gimdytojų ir vaikų, tarp giminačių saisto ketvirtasis dekalogo įsakymas. Šiuo įsakymu ipareigojama gerbti ir mylėti tėvus, nes jie atstovauja Dieviui. Tėvai iš Dievo gauta galia teikia gyvybę savo vaikams, juos įveda į gimines, į tautos, į žmonijos gyvenimą. Privalo tad juos gerbti, mylėti. Iš kitos tačiau pusės tėvai privalo mylėti savo vaikus, nes tai jų meilės vaisius. Šeima yra meilės židinys, liepsnojas tarp tėvų ir vaikų. Meilė, žėrinti šeimoje, duoda pagrindą meilės civilizacijai tautos, žmonijoje.

Tėvai yra pašaukti ir ipareigoti iš meilės ne tik teikti naują gyvybę, gimdant vaikus, bet ir ją puoselėti nuo pat motinos įsčios, o gimusius vaikus globoti, auginti ir paruošti gyvenimui. Meilė, iš kurios šeimoje gimsta nauja gyvybė, turi lydi gimusįjį toliau ir per jį tęstis toliau į kartų kartas. Tėvai yra pirmieji ir pagrindiniai savų vaikų auklėtojai. Tėvams auklėjimo darbe turi talkinti valstybė ir įvairūs bažnytiniai organai, bet priklausomai nuo tėvų. Auklėjimo pareiga yra ne vien fizinė, bet ir dvasinė žmogaus gyvenimo sritis.

9. Šeima yra mažoji bažnyčia. Dievo namai, bet ji drauge yra ir mažoji tauta bei valstybė, mažoji socialinio gyvenimo ląstelė. Į ją turi teisių ir pareigų Bažnyčia ir valstybė. Reikalinga, kad valstybė ir Bažnyčia sutartinai rūpintųsi šeimų globa ir jų suvereninių teisių respektavimu.

Antroje dalyje šv. Tėvas kalba, ką Kristus sako, kaip jis žiūri į šeimą. Jėzus pradeda savo viešąjį gyvenimą, pasirodymas vestuvių puotoje ir padarydamas pirmąjį stebuklą. Jis eina į išganymo darbą ir jauniškas, kad parodytų žmonijai savo meilę, savo dievišką meilę ir ją pašvęstų bei laimėtų sau žmonių meile.

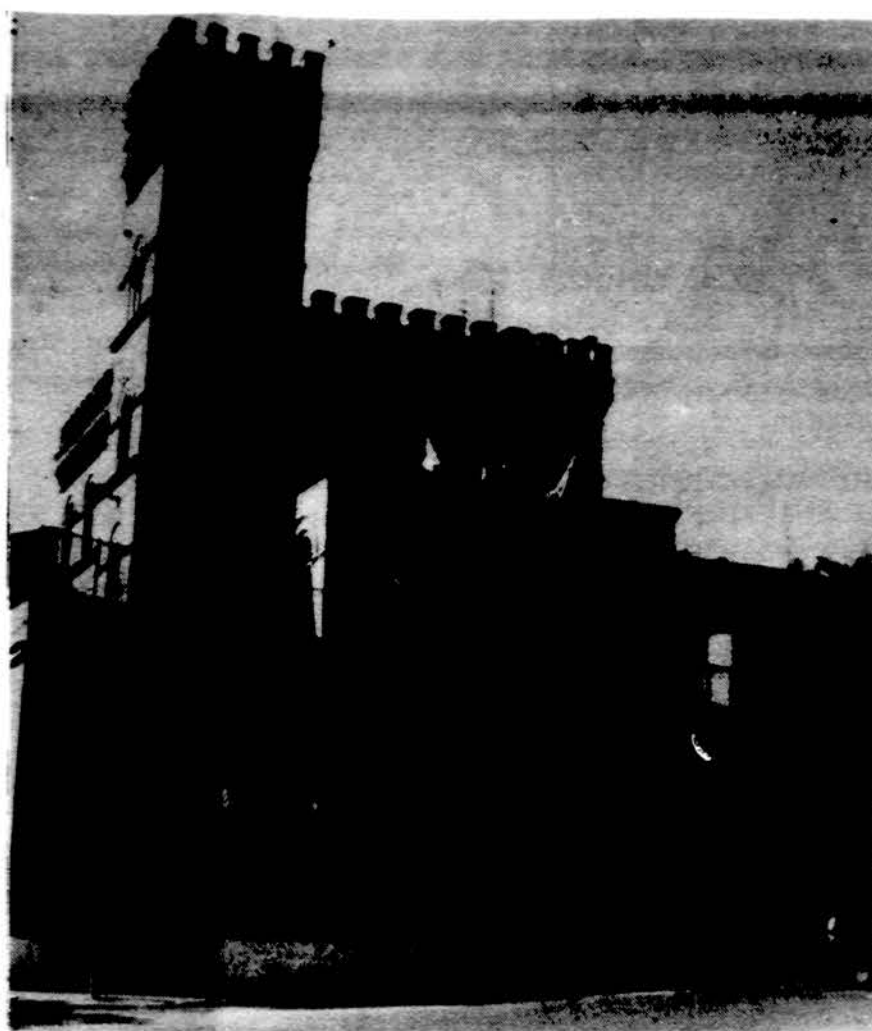
Apasaulavimo eigoje Jėzus kalbėjo apie moterystę: nurodė, jog ji yra dieviškos kilmės, jog Dievas suriša vyrą ir moterį moterystėje meilės ryšiu, kuris yra neišsijus, nes dieviškas.

Šv. Tėvas žino, kad šeimos gyvenimas, nors Dievo norėtas ir pašvęstas, sutinka daug sunkumų. Jų tačiau nereikia bijoti, nes Kristus noriai teikiasi dalyvauti kaip svečias šeimose, ir jis yra galingas, o taip pat pasirėngęs sunkumuose padėti. Jėzus, ypač Eucharistijoje, jungiasi su mumis kaip mūsų dvasinis maistas, kuris stiprina kūną ir sielą, pakeldamas į dieviško gyvenimo lygį. Dieviui gi nieko nėra negalima.

Šv. Paulius nurodo, kad moterystė yra „didžioji paslaptis“ (Ef 5,32); yra Sakramentas; yra atspindys Kristaus ir Bažnyčios mistinės jungties tobuloje meilėje. Kokia yra meilė ir vienybė tarp Kristaus ir Bažnyčios, tokia meilė ir vienybė turi viešpatuoti šeimoje tarp tėvų ir vaikų. Šv. Tėvas tačiau primena, kad pasaulyje vyraujantis racionalizmas ardo mistinę vienybę šeimose ir žmonėse: stato kūną prieš sielą ir sielą prieš kūną. Taip, kad žmogus nustoja gyventi kaip asmuo ir tampa tik objektas, tik mažas ratelis dideliai žemiško gyvenimo labirinte.

Baigdamas savo laišką, šv. Tėvas plačiai kalba apie šv. Šeimą, ypač apie Mariją „graziosios Meilės Motiną“. Šv. Šeima visoms šeimoms yra pavyzdys. Ten viešpatavo meilė. Ten vyravo pareiga. Ten Jėzus augo išmintimi ir malone pas Dievą ir pas žmones. Ten Dievo Sūnus buvo klusnus savo žemiškiems tėvams.

• 1990 m. vasario 16 d. Fido Castro pasiskelbė Kubos premjeru.

Popiežiškoji šv. Kazimiero lietuvių kolegija Romoje.

POPIEŽIŠKIOSIOS ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJOS/SEMINARIJOS ROMOJE METINIS KREIPIMASIS Į LIETUVOS VISUOMENĘ PASAULINĖS DIENOS MALDŲ UŽ PASAUKIMUS PROGA (1994.IV.24)

Mieli kolegijos geradariai, draugai,

Kalėdų proga pasiuntėme visiems kolegijos geradariams pereinant metų pagrindinių įvykių kroniką. Tikejomės, kad ji nušvies dabartinį kolegijos vaidmenį mūsų visuomenėje, nes šalia savo pagrindinės misijos kaip seminarija, ji ir kitaip nemažai pasitarnavo mūsų Bažnyčiai ir tautai. Lietuvoje ir už jos ribų. Ypač paskutiniaisiais metais kolegija yra tapusi svarbus ir gyvas lietuvių dvasinės centro Romoje. Tai galėjo įvykti ne vien dėl čia dirbančių asmenų pasišventimo, bet ir dėl mūsų bičiulių-geradarių dvasinės bei mediaginės paramos ir pritarimo. Jie suprato kolegijos vaidmenį ir prasmę krikščionybės centre ir visokeriopai kolegiją rėmė. Todėl reiškiamės nuoširdžią padėką ir pagarbą visiems, kurie pasitikėjo kolegijos potencialu ir taip pat tiki tolimesnį jos vaidmenį Lietuvos labai Dievo planuose.

Paskutinieji metai iprasmino visas praėityje padarytas aukas del kolegijos įkūrimo ir išlaikymo Romoje. Šios įstaigos vadovybė, Dievo įkvėpta, švento Sosto laiminama, pradėjo ruošti dvasiniam Lietuvos atgimimui dar gerokai prieš Lietuvos oficialų valstybės atkūrimą. Ilgai prisiminsime tą istorinę, pilną baimės, rugpjūčio 1991 m. 19-ąją dieną, kai pirmajam lietuvių klierikui ir kunigui (20) studentų autobusui dar sovietų sargyba leido pervaziuoti Lietuvos Lenkijos sieną 1991-1992 akademiniams metams į Romą.

Jaučiam Dievo palaimą ir už ją dėkojame. Su didele viltimi ir pasitikėjimu žiūrime ir į kolegijos tolimesnę misiją bei jos vaidmenį mūsų Bažnyčiai ir tautai. Mūsų žvilgsnis apima visą pasaulį: Australiją, Pietų Ameriką, Europą, Š. Ameriką ir kitur lietuvių kunigų skaičius kasmet mažėja. Jau dabar jaučiamas didelis jų trūkumas. Esam tikri, kad kolegija bus reikalinga ir ateityje. Kur kitur, jei ne čia, Lietuvos Episkopatas galės paruošti lietuvių kunigus mūsų misijoms už Lietuvos ribų?

Todėl ir šiais metais pasaulinės dienos maldų už pašaukimus proga, kreipiamės į lietuvių visuomenę su trimis prašymais: 1. Maldos, 2. Išmaldos ir 3. Solidarumo.

1. Be maldos ar „Tėvas siųs darbininkų į Sūnaus vynuogyną?“ Tai pirmasis ir pagrindinis šios dienos tikslas. Kviečiam todėl jungtis su šv. Tėvu ir visa Bažnyčia, prašant daug ir šventų kunigų ypač Lietuvai.

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. gegužės mėn. 4 d.

5

joms, vienuolynams) už mums parodytą solidarumą, už moralinę, dvasinę bei mediaginę paramą. Ir šiais metais su didele viltimi tikime sulaukti daug naujų kolegijos draugų bei geradarių. Jie yra mums ženklas, kad Dievo Apvaizda laimina mus ir mūsų darbus.

Su pagarba ir dėkingumu,
Prel. Alg. Bartkus

Čekius galite rašyti ir siųsti: Pontificio Collegio Lituanico, c/o Mons. Alg. Bartkus, V. Casalmonferrato, 20, 00182 Roma — Italia;

arba: Amerikoje, jei norite nurašyti nuo mokesčių: St. Casimir's Guild, c/o Mrs. Ann Wargo, 125 S. Morris Str., St. Clair, PA 17970 — U.S.A.

PADĖKA A.†A. JONAS KAPČIUS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas, Patėvis, pergyvenęs ilgą tremtį, sunkias nelaimes bei ligas, į Amžinuosius Viešpaties namus išėjo 1994 m. vasario mėn. 25 d. Daytona Beach, Floridoje.

Po graudaus atsisveikinimo Volusia Memorial Park laido tuvių namuose ir gedulingų pamaldų Prince of Peace bažnyčioje, Ormond Beach, buvo palydėtas į Amžinąją Poilsio vietą ir kovo 1 d. palaidotas Volusia Memorial Park kapinių mauzoliejuje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir Daytona Beach telkinio lietuviams bei amerikiečiams, taip gausiai dalyvavusiems laido tuvėse, velionį ligos metu lankiusiems namuose, ligoninėje, dalyvavusiems atsisveikinime, pamaldose, palydėjusiems jį į amžinojo poilsio vietą ir pareiškiusiems mums gilią užuojautą žodžiu, laiškais, spaudoje.

Dėkojame Lietuvių klubo pirm. Jonui Daugėlai už vadovavimą atsisveikinimo apeigoms, tartą Velionio gyvenimą aptariantį žodį, bei pareikštą Klubu vardu mums užuojautą.

Dėkojame organizacijų atstovams, tarusiems atsisveikinimo žodžius ir pareiškiusiems užuojautas: Choro „Sietyno“ pirm. Juozui Daugėlienei, ALT s-gos skyr. pirm. Vytai Abraičiui, LB apylinkės pirm. dr. Sigitai Ramanauskenei, Lietuvių Fondo igaliotiniui Jurgui Janušaičiui.

Dėkojame chorui „Sietynui“ ir jo vadovui muz. Antanui Skriduliui už gražų giedojimą atsisveikinime laido tuvių namuose ir laido tuvių dieną bažnyčioje.

Dėkojame kun. Ričardui Grasso už maldas laido tuvių namuose.

Dėkojame Amerikos vyskupų konferencijos direktoriui prel. dr. Jurgiui Šarauskui ir kun. Ričardui Grasu už pamaldas bažnyčioje, prel. dr. J. Šarauskui už jautrų, a.a. JONO gyvenimą nušviečiantį pamokslą ir velionio palydėjimą ir paskutines maldas Amžinojo Poilsio vietoje, kapinėse ir mauzoliejuje, už pareikštą mums užuojautas.

Dėkojame visiems, taip gausiai aukojusiems Lietuvių Fondui ir tuo Velionį įamžinusiems šioje institucijoje, kurią a.a. Jonas visuomet rėmė.

Dėkojame karsto nešėjams: Jonui Daugėlai, Stasiui Daržinskiui, Narimantui Karašai, Edv. Sump, Steponui Sump ir Venantui Gelaziui.

Dėkojame visiems bet kuo prisidėjusiems pagerbiant Velionį ir palengvinusiems mums skausmo dienas. Teatlygina Jums už tai Aukščiausiasis.

Nulūde: žmona Irena, sūnus Kęstutis, podukra Irena, posūnis Venantas, jų šeimos ir kiti giminės.

PETKŲ ŠEIMOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

deda daug pastangų, reikalui iškilus, patarnauti Jūsų šeimai. Visai neseniai mes pastatėme naują laido tuvių įstaigą Lemont, IL. Šie didžiuliai ir gražūs namai skirti patogumui šeimų, kurios išsikėlė į pietinius ir vakarinius priemiesčius.

Mes taip pat galime pasidžiaugti, kad priklausome „The Suburban Family Funeral Home“, Cicero, IL. Ši, pagyrimus laimėjusi, įstaiga yra puikiai įrengta, turi daug vietos automobiliams pastatyti ir aptarnauja artimuosius vakarinius priemiesčius.

Taigi, šios yra mūsų nuoširdžios pastangos suteikti pagalbą ir suraminimą Jūsų šeimai liūdesio valandose.

Visos šeimos, kurioms mes patarnavome Cicero ir Berwyn miestų apylinkėse, reikalui iškilus, gali kreiptis į Petkus-Butkus įstaigą.

PETKUS IR SŪNUS Laidotuvių direktoriai

Mūsų šeima patarnauja Jūsų šeimai nuo 1929 m.

PETKUS LEMONT CHAPEL
12401 S. ARCHER AVE (AT DERBY RD.)
LEMONT, IL 60439
708-257-6667

PETKUS MARQUETTE CHAPEL
2533 W. 71 ST.
CHICAGO, IL 60629
312-476-2345

PALOS HILLS CHAPEL
10201 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60464
708-430-4455

CICERO CHAPEL
5940 W. 35 ST.
CICERO, IL 60650
708-652-1003

Nemokamas tel.
800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pirmadienio svečiai „Drauge“. Kaip paprastai, svečiai iš tolimesnių vietovių, apsilankę Čikagoje, neaplenkia ir „Draugo“. Praėjusį pirmadienį turėjome malonią progą susipažinti su Vytautu Didžiojo universiteto dekanu dr. Viktorija Baršauskiene, kurią atlydėjo JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė ir Viktoras Kučas. Su viešnia iš Kauno buvo įdomu pasikalbėti apie neseniai iškilusias universiteto bėdas dėl salės ir kitų patalpų priklausomumo. Pirmadienį taip pat mus aplankė dail. Rimantas Dichavičius, kurio paroda atidaryta Čiurlionio galerijoje balandžio 29 d.

Ateinanti šeštadienį ir sekmadienį, gegužės 7 ir 8 d., vyks balsavimas už Lietuvos bendruomenės kandidatus į XIV LB tarybą. Kiekvieno suaugusio lietuvių pareiga dalyvauti rinkimuose ir atiduoti savo balsą. Stipri Lietuvos bendruomenės taryba – tuo pačiu ir tvirta Krašto valdyba – užtikrins mūsų pačių veiklos sėkmingumą ir lietuviškumo išlikimą svietimuose kraštuose.

x Vertingas ir nemažas Baltia Express amerikietiško maisto siuntinys tampa švente ir ne švenčių dienomis. Jame: mėsa, dešra, ryžiai ir daug kitų vertingų produktų, o kaina tik \$33. Daugiau sužinosite paskambinę nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624, arba atvykę į Baltia Express, 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652.

(sk)

x Motinos Dienos proga, gegužės 8 d., sekmadienį, po 11 v.r. šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, ruošiami pietūs. Visi kviečiami atsilankyti su savo mamytėmis bei močiutėmis, pasivaistinti ir, tuo pačiu, prisidėti prie misijos išlaikymo. Dėl rezervacijų kreiptis: tel. 708-968-7377.

(sk)

x A.a. Balio Gražulio atminimui Dana Kurkulienė paaugojo \$50 „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui. „Saulute“ nuosirdžiai dėkoja ir užjaucia a.a. Balio Gražulio artimuosius.

(sk)

x A.a. Stasio Matučio atminimui aukos buvo skiriamos Lithuanian Mercy Lift. LML nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams už \$785 auką: E. Šalčiūnas, S.J. Miknaitis, B. Vindašienė, J.V. Lendraitis, M. D. Trakis, G. J. Miglinas, S. J. Užupis, M. Utz, J. R. Riškus, A. I. Draugelis, L. Mickevičienė, R. Kemežaitė, V. Kazlauskas, K. R. Eichorst, W. P. George, R. Miglinaitė, J. J. Augius, Sakavičienė, K. Kubilienė, V. R. Norkus, J. J. Tamulaitis, R. Skorubskas, A. Tamošiūnas, A. V. Lauraitis, Sears Merchandise Group, C. Giba ir V. V. Mažeika.

(sk)

x LB Lemonto apylinkės visų lietuvių balsavimas į XIV LB Tarybą dar bus gegužės 7 d., šeštadienį nuo 9 v.r. - 3 v.p.p. ir gegužės 8 d., sekmadienį nuo 9 v.r. - 1 v.p.p. Balsavimo būstinė – PLC, 127 St., Lemont, IL. Visi kviečiami balsuoti. Budėtojai: V. Saliklis, K. Jankauskas ir A. Pargauskas.

(sk)

Kun. Vincentas Andriuska, mirė antradienį, gegužės 3 d., 11.30 val. r., Matulaičio namuose, Putnam, CT. Sirgo vėžiu. Bus laidojamas Floridoje. Kun. V. Andriuska buvo 81 m. amžiaus.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos atstovų suvažiavime balandžio 24 dieną, PL centre, Lemonte buvo išrinkta nauja apygardos valdyba: Salomėja Daulienė, Svajonė Kerelytė, Genė Rimkienė, Algis Urbutis, Aleksas Vitkus ir Birutė Vindašienė. Į Kontrolės komisiją buvo išrinkti: Kęstutis Ječius, Aleksas Karaliūnas ir Vladas Sinkus.

Atstovų į JAV LB XIV Tarybą rinkimų būstinė Marquette Parke, „Seklyčios“ patalpose, 2711 W. 71 St., veiks šeštadienį, gegužės 7 d., nuo 10 val. r. iki 3 val. p.p. Visi pietinės Čikagos ir pietvakarinių priemiesčių dar nebalsavę lietuviai yra raginami atlikti šią bendruomenišką pareigą.

LB Socialinių Reikalų Taryba ir „Margutis“ gegužės 8 d., 4 val. p.p., rengia Arvydo ir Jūratės Vilčinskų koncertą Jaunimo centre. Koncertas dedikuojamas motinoms. Visi kviečiami dalyvauti.

Dar bus galima balsuoti ir ateinančiame sekmadienį. Kur? Brighton Parko Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje. Kada? Sekmadienį, gegužės 8 d., 9 val. r. iki 4 val. popiet. Teisė balsuoti turi visi lietuvių kilmės asmenys, ne vien tie, kurie yra susimokėję solidarumo įnašą.

x Čikagos Lituanistinės mokyklos administracija ir Tėvų komitetas nuosirdžiai dėkoja visiems, aukojusiems 1993/1994 mokslo metais: \$4,000 – Lietuvos Fondui, \$1,500 – Švietimo Tarybai, \$1,000 – K. Mikalajūnas Estate, \$200 – Brighton Parko Lietuvių bendruomenei, \$100 – p. V. Žolynas, p. L. Vasiukevičius, \$75 – JAV LB Vidurio Vakarų sekcijai, \$15 – anonimas.

(sk)

x Platus ir turtingas repertuaras laukia Jūsų dėmesio šių metų Antro Kaimo pastatymuose, kurie įvyks Playhouse salėje, 2515 W. 69 St., gegužės 21 ir 22 d. Taipogi Lietuvių centre, Lemonte, birželio 11 ir 12 d. Pradžiai: šešt. 6:00 v.v. (Playhouse), 7:30 v.v. (Lemonte). Sekmd. – 3:00 v. p.p. (Playhouse), 5:00 v.v. (Lemonte). Rezervacijos ir kvietimai: Seklyčia, 2711 W. 71 St. (312) 476-2655 ir Lemonte nuo 10:30 v.r. iki 1:00 v. p.p., kas sekmadienį.

(sk)

x A.a. dr. Leono Bajorūno atminimui, jo draugai parėmė Lietuvos našlaičių per „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetą \$860 suma. Šią sumą našlaičių globai suaukojo: J. ir G. Asminai, E. Balčiūnienė, V. ir O. Bražiai, V. ir J. Didžiuliai, O. Liutermozienė, J. ir V. Lizačiai, dr. K. ir E. Karveliai, A. Malko, dr. P. Murinienė, J. ir B. Paskai, JAV LB Pompano apylinkė, dr. A. Prunskienė, O. Rudaitienė, P. Svilas, dr. A. ir A. Valadkai, A. ir S. Zaprackai, T. ir I. Žilinskai, dr. D. Bajorūnaitė L. ir J. Balčiūnas-Martino. Lietuvos našlaičių vardu „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas dėkoja aukotojams, ir reiškia užuojautą velionio šeimai. Adresas: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

„Ausros vartų“ skaučių tunto 45 metų veiklos sukakties minėjimas – vakaronė šį penktadienį, gegužės 6 d., 7:30 v.v. vyks Jaunimo centro kavinėje. Lietuvių Skautų sąjungos 75 metų kelionėje „Ausros Vartų“ tuntas gyvavo 45 metus. Visos tunto eilės žygiavusios sesės ir vadovės, tėvai ir rėmėjai kviečiami atsilankyti, prisiminti ir pasidžiaugti.

Lietuvių Tautinis akademis sambūris daugiau negu 20 metų remia Pedagoginį Lituanistikos institutą pinigėmis aukomis ir dalyvavimu instituto renginiuose. LTA sambūrio nariai dalyvavo ir šiemetiniame absolventams diplomų įteikimo vakare šeštadienį, gegužės 14 d., 7 v.v. vyksiančiame Jaunimo centro didž. salėje. Sambūrio pirm. inž. Stasys Virpša ragina visuomenę remti šią jaunimo lituanistinio švietimo instituciją, o taip pat dalyvauti absolventų išleistuvių vakare.

Inž. Stasys Virpša, Lietuvių Tautinio akademio sambūrio pirmininkas, kalba Pedagoginio Lituanistikos instituto renginyje.

x Dainininkų Arvydo ir Jūratės Vilčinskų koncertas PLC, Lemonte gegužės 15 d., sekmadienį, 12 val. tuoj po šv. Mišių, Centro didžiojoje salėje. Klausytojus pavaišinsime kava ir namie keptais pyragaičiais. Kviečia PLC renginių komitetas.

(sk)

x BINGO žaidimai PLC Lemonte pradėdami gegužės 4 d., trečiadienį, 5 val. vakaro. Centro didžiojoje salėje ir vyks kiekvieną trečiadienį, tuo pačiu laiku. Bingo žaidimų atidarymo proga žaidėjai bus pavaišinti karšta vakariene. Kviečiame dalyvauti ir išbandyti savo laimę. Vadovai – Alė ir Algis Lieponiai.

(sk)

Advokatė LINA ALTA imigracija ir civilinės bylos 875 La Playa St. San Francisco, CA 94121 Tel. 415-221-4805

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis 6247 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 1-312-776-8700 Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Valandos pagal susitarimą

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

MOTINOS DIENA

Daugelio pasaulio kraštų žmonės skiria motinai ypatingą pagarbą. Tam tikslui skiria metuose vieną dieną. Šiame krašte ir Lietuvoje ji minima gegužės mėnesį. Specialiai parinktas pats gražiausias mėnuo. Motina yra nusipelnusi tos garbės ir grožio. Tos dienos proga yra pabrėžiama motinos svarba šeimai, tautai ir pasauliui. Motinos svarbiausias pažymys yra meilė. Kur vyrą ir meilę, ten išnyksta neapykanta ir kitos blogybės, vedančios šeimas, tautas į suirutę. Lietuvių tauta turėjo ir turi daug nusipelnusių motinų, todėl gali didžiuotis savo išlikimu ir pasiekimu laisvės.

Motinos dieną pagerbta motina nenustoja tos pagarbos ir visomis kitomis metų dienomis. Ji lieka šeimos židinio šviesa ir šiluma. Jos pasiaukojimas palieka gilius pėdsakus vaikų sielose. Kol lietuvių motina išlaikys tas savo gražiasias vertybes, tol lietuvių tauta kurs sau šviesų rytojų.

Mielas jaunime, nuo jūsų meilės ir pagarbos savo mamytėms, priklausys ir jūsų likimas, jūsų ateities gyvenimas. Jūs svajojate apie gražų rytojų, tačiau kasdieninė aplinka dažnai temdo jūsų svajones ir pakreipia neigiamą kryptimi. Jei mylėsite savo mamytės, klausysite jų gerų ir naudingų patarimų, išnyks blogiosios pagundos ir tikrai sulauksite savo šviesios ateities. To iš jūsų laukia ir tėvelis, ir artimieji, ir visa lietuvių tauta.

Redaktorius

VERPIMAS

Labas! Aš Dalia Slavikaitė, Karaliaus Mindaugo mokyklos mokinė. Kovo mėnesį mūsų mokyklą aplankė ponis Bulotienė. Ji mums pasakojo apie verpimą. Mes visi galėjome pamėginti verpti. Man patiko, buvo lengva. Kitiems mažesniems vaikams nesisekė. Ji atsiėmė maziukus, iš medžio išdrožtus įrankius. Juos padarė ponios Bulotienės vyrai. Tuos įrankius naudojo dirbant su linais.

Dalia Slavikaitė, Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokinė („Mūsų žinios“).

Piešė Antanas Petkus, Lemonto Maironio lit. m-los 2 sk. mokinys

Piešė Tomukas Milo, Lemonto Maironio lit. m-los mokinys

KIŠKIS

Vieną vasaros dieną kiškis ėjo į parką. Lapė Snapė irgi ten ėjo. Kai lapė pamatė kiškį, capt ir sugavo. Lapė suėdė kiškį ir nuėjo namo.

Austė Kuolaite

Vieną kartą buvo kiškis ir du vaikai, kurie buvo draugai. Kiškis atnešė vaikams velykinių margučių. Vaikams labai patiko.

Daiva Mattaitė

Aš turėjau kiškį. Jo vardas buvo Toby. Vieną naktį atėjo laumė. Ji užbūrė kiškį. Kitą rytą aš pamaciau, kad jo jau nėra prie lovos. Nubėgau prie savo mamos lovos ir jai viską pasakiau apie kiškio dingimą. Mama manęs paklausė: „Ar tu matei šviesią šviesą?“ – „Taip“, – aš jai atsakiau. „Buvo kiškių laumė. Ji pavertė Toby žmogumi“, – taip man aiškino.

Man reikėjo Toby ieškoti visame pasaulyje. Pabudau. Tai buvo tik sapnas, Toby buvo šalia manęs.

Aleksas Newsom

Visi Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los mokiniai. („Vardan tos Lietuvos“).

GALVOSŪKIO NR. 121 ATSAKYMAS

Čia vaizduojamas JAV prezidentas Jefferson.

GALVOSŪKIO NR. 122 ATSAKYMAS

Antanas Smetona.

GALVOSŪKIO NR. 123 ATSAKYMAI

1. Istorikų apskaičiavimu, Jėzus Kristus mirė mūsų eros 30-tą balandžio mėn. 7 dieną, penktadienį, maždaug 3 val. po pietų. (Kun. Č. Kavaliauskas „Naujasis Testamentas, 273 psl., Boston, 1972). 2. Vietovė, kur mirė Jėzus Kristus, vietiniai gyventojai vadino „Golgota“, bet okupantai romėnai tą vietą vadino Kalvarija. 3. Jėzų nukryžiuoto keturi kareiviai. (Žiūr. Jono 19:23). 4. Prie nukryžiuoto Kristaus šalia trijų Marijų stovėjo Viešpaties motinos sesuo Salomė. Ji buvo apaštalo Jono motina. (Mk. 15:40; 16:1; Mt 27:56; 20:20-24; Jn. 19:25). 5. Izopas (gr. hyssopos) – tai vardas krūmokšnio, kuris auga Viduržemio jūros srityje bei Azijoje; vartojamas kaip prieskonis, turi eterio aliejaus. (Tarptautinių žodžių žodynas, 348 psl.).

GALVOSŪKIO NR. 125 ATSAKYMAS

Kataloge piešinys pavadintas „Baltoji arba poliarinė meška sniego pūgoje“.

GALVOSŪKIS NR. 147

1. Nupieškite daiktą, susidedantį iš keturių trikampių, naudojant šešias linijas. 2. Kiek druskos yra vandenynų ir jūrų vandenyse? 3. Mokslininkai tvirtina, kad jūrų vandenys yra aukso. Patikrinkite, kiek ten aukso esama? 4. Veiksmažodžio bendratis (to be) būti, būna, būva, esti esperanto kalboje yra esti. Įdomu, kurios šalies gyventojas buvo tarptautinis esperanto kalbos kūrėjas, gydytojas dr. Liudvikas Zamenhofas (1859-

1917)? 5. Kur yra Lietuvos miestas Ašmena ir kam jis dabar priklauso?

Kas į visus klausimus atsakys teisingai, su plačiais paaiškinimais – gaus 10 taškų. Kas atsakys trumpai ir apytikriai – gaus 5 taškus.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIS NR. 148

Brūkšnelių vietoje įrašysite raidės, iš kurių susidarys žodžiai pagal duotas reikšmes. Pirmąsias raides skaitydami žemyn, sužinosite pavardę lietuvių rašytojo, rašiusio jauniui knygeles. 1. —

Šiaurės Amerikos upė. 2. — Plačiausia pasaulio upė. 3. — Pietinės Lietuvos upė. 4. — Azijos didelė upė. 5. — Vokietijos upė. 6. — Anglijos upė. 7. — Azijos upė. 8. — Prancūzijos upė. Už teisingus atsakymus 10 taškų. Jei bus netikslumų – 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 149

(Žiūrėkite piešinėlį)

OINXN

Čia vaizduojamas vienas iš JAV prezidentų. Parašykite jo pavardę. Ar jis gyvas, ar miręs? Jei miręs – kelintais metais? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 150

(Žiūrėkite piešinėlį)

Parašykite šios mergaitės vardą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 151

Nepriklausomybės pradžioje (1918), mokyklose mokiniai neturėjo šių dienų rašiklių, rašė plunksnomis, kurias iškisdavo į plunksnaktį ir pamirkydavo į rašalą, kuris būdavo parduodamas buteliukais.

Prisimindami anuos laikus, išspreskite šį uždavinį: „Vienas mokinys pirkė 36 rašomasias plunksnas, mokėdamas už kiekvienas 9 plunksnas po 23 centus. Kiek jis gavo gražos iš vieno lito?“

(5 taškai)

Nereikia vaikams pro tvorą lįsti, nes blogai auga, reikia perlį per tvorą.

(Salakas)